

Izhaja vsak dan zjutraj razven v ponedeljkih in dnevih po praznikih. Posamezna številka Din 1.—, lanskoletne 2.—; mesečna naročnina Din 20.—, zafinano 30.—. Uredništvo v Ljubljani, Gregorčičeva 23. Telefon uredništva 30-70, 30-69 in 30-71

Jugoslovan

Rokopisov ne vračamo. Oglas po tarifi in dogovoru.

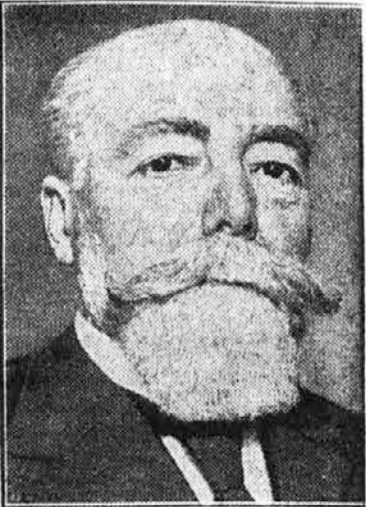
Uprava

v Ljubljani, Gradišče 4, tel. 30-68.
Podružnica v Mariboru, Aleksandrova cesta št. 24, tel. 29-60.
V Celju: Slomškov trg 4.
Pošt. šek. rač.: Ljubljana 15.621.

Št. 97

Ljubljana, torek, dne 28. aprila 1931

Leto II.

Paul Doumer,

predsednik francoskega senata, ki se poleg Brianda, Bérarda in Painlevéja omenja kot resen kandidat za mesto predsednika francoske republike.

Zamotana vladna kriza v Bolgariji

Sofija, 27. aprila. r. Cankov je včeraj vrnil mandat za sestavo vlade. Po avdienci, na kateri je vrnil mandat, je izjavil novinarjem, da je to storil zato, ker ni mogel doseči zaželenega rezultata. »Zorac, ki piše o neuspehu Cankova, pravi, da ostaneta zdaj samo dve možnosti še za rešitev krize: 1. koalicijska vlada pod predstvom Malinova in 2. kabinet, katerega člana Demokratičnega zgovora. Malinova bi podprle tri do štiri opozicijske stranke in najbrž tudi javno mišljenje, medtem ko bi kombinacijo s članom Demokratičnega zgovora podprle po vsej verjetnosti samo frakcija liberalov pod vodstvom Smilova.

Sofija, 27. aprila. n. Vladna kriza je vedno bolj zapletena. Pričakujejo, da bo kralj še v teku današnjega dne dal voditelju demokratov Malinovu neomejen mandat za sestavo vlade.

Spor med državo in cerkvijo na Poljskem

Varšava, 27. aprila. AA. Poljska kardinala dr. Hlond in Karkowski sta podpisala spomenico poljski vladi, v kateri odklanjata načrt ustavne reforme, ki ga je izdelala sedanja poljska vlada. Kardinala naglašata, da načrt nove ustave ne odgovarja katoliškemu značaju Poljske. Že v uvodnih določbah nove ustave je črtano besedilo »V imenu Vsemogočnega Boga«. V tem vidi spomenica hud prelom z dosedanjimi tradicijami. V načrtu nadalje ni podrobne določbe o tem, komu naj predsednik države prispeže.

Dogodki na Španskem

Madrid, 27. aprila. AA. Vlada je izdala dekret, ki z njim odreja, da je privatna lastnina blvskega španskega kralja in njegovih sorodnikov do četrtega kolena nedotakljiva. Ta odredba vlade pa je le začasna značaja, do popisa vse te lastnine.

Madrid, 27. aprila. AA. Vlada je sklenila znižati ministrske plače za 45.000 na 30.000 peset.

Barcelona, 27. aprila. Predsednik španske vlade Zamora je prišel v nedeljo zjutraj v Barcelono. Spremljal ga je trgovski minister Dolbert. Po prihodu v Barcelono je imel Zamora daljši razgovor s predsednikom katalonske dežele polkovnikom Macio. Zvečer se je Zamora vrnil v Madrid. Ta obisk naj bi okrepil zrahljanje odnošaja med osrednjo vlado in vrhovno oblastjo v Barceloni.

Bethlenovo potovanje v Sofijo

Budimpešta, 27. aprila. n. Diplomatični krogi govore, da namerava ministrski predsednik Bethlen meseca maja v Sofijo, in sicer, čim bo na Bolgarskem rešena vladna kriza.

Rusija bo sodelovala v evropski komisiji

Moskva, 27. aprila. n. Litvinov je poslal glavnemu tajniku Društva narodov noto, s katero javlja, da bo sovjetska zveza sodelovala v evropski komisiji, ker je kot tretja točka postavljen na dnevni red tudi gospodarski program, o katerem so preje javljali, da ni gotovo, ali se bo o njem razpravljalo. Litvinov stavlja glede tega pridržke in hkrati zahteva, da se mu sporoči dan, za katerega bo Rusija povabljen.

Atentat na vlak v Bolgariji

Sofija, 27. aprila. AA. Bolgarska agencija poroča: Svoči sta dve signalni železniški žabici eksplodirali v trenutku, ko je vozil vlak med postajama Lapatnik in Serovo na progi Sofija — Vračar. Vlak se je takoj ustavil in so ugotovili, da proga ni pokvarjena, nakar je vlak pot nadaljeval. Takojšnja preiskava je dognala, da je žabici položil neki mlad kmet, ki so ga prijeli. Policija temu incidentu ne pripisuje večjega pomena.

Svečana otvoritev poljsko-jugoslov. kongresa

Prisrčen sprejem naše delegacije v Poznanju - Poljaki povdarjajo vrline in zasluge Nj. Vel. našega kralja - Zanimanje za Jugoslavijo v poljski javnosti naglo narašča

Poznanj, 27. aprila. AA. Davi je prispejala jugoslovanska delegacija na poljsko-jugoslovanski kongres. Svečanega sprejema na postaji so se udeležili zastopniki oblasti, poljsko-jugoslovanska liga in velika množica ljudi.

Člane jugoslovanske delegacije je pozdravila vojaška godba, ki je zaigrala jugoslovansko in poljsko himno. Nato je delegate s prisrčno dobrodošlico pozdravil predsednik poljsko-jugoslovanskega društva general Ferda Teodorski in za njim predsednik poljsko-jugoslovanske lige Kneblevski. V imenu jugoslovanskih obiskovalcev se je za pozdrav zahvalil dr. Radovanović, ki je naglašal podobnost zgodovine obeh narodov in potrebo vzajemnega sodelovanja med njima. Vsi govori so bili sprejeti z velikim navdušenjem.

Ob 11. je bila otvorjena razstava centralnega presbira v okvirju poznanskega velesejma. Poljsko vlado je zastopal trgovski minister Prystor, mestno občino pa načelnik Radecki. Dr. Radovanović je podpril v Jugoslovanskem paviljonu ministra in

poudaril pomen razstave, ki slika napredek kraljevine Jugoslavije v prvem desetletju njenega življenja. Nato je tolmačil razstavo grafikonov.

Ob 12. je bil otvorjen poljsko-jugoslovanski kongres. Staroslavna posvetovalnica je bila okrašena s poljskimi in jugoslovanskimi zastavami. Otvoritvi kongresa so prisostvovali minister Prystor, poznanski vojvoda Racinski, mestni načelnik in mnogoštevilno občinstvo. Ko je vojaška godba odsvirala jugoslovansko državno himno, je predsednik poljsko-jugoslovanske lige Kneblevski otvoril kongres. V imenu poljsko-jugoslovanskega društva je govoril general Ferda Teodorski in predsednik občine. V imenu jugoslovanskega poslanstva je pozdravil kongres svetnik de Giuli, ki je v svojem govoru naglašal vrline poljskega naroda. Potem je v svojem govoru poudaril univerzitetni rektor Niemczicki vrline kralja Aleksandra Karadjordjevića in njegove zgodovinske neminljive zasluge za narod ter uspešno delo kraljevske vlade pod predsedstvom generala Zivkovića. V imenu

slovanskih žena je pozdravila kongres ga. Stepmahovska, v imenu mladine pa pravnik Surzinski. Vsem je odgovoril dr. Radovanović, ki se je vnovič zahvalil za prisrčni sprejem. Nato je imel predsednik trgovske zbornice v Poznanju Vastko predavanje o gospodarskih razmerah v Jugoslaviji. Svečana seja se je zaključila s poljsko himno.

Popoldne so začele delo strokovne sekcije. Seji je prisostvoval Klarner.

Poznanj, 27. aprila. AA. Listi »Temczak«, »Dennik poznanski« in »Gazeta Handlowa« so izdali posebne številke o priliki poljsko-jugoslovanskega kongresa.

Varšava, 27. aprila. AA. Tukajšnji »ABC« prinaša obširen članek o tem, kako živi jugoslovanski prestolonaslednik kraljevič Peter v vili na Bledu in na Dedinju.

Varšava, 27. aprila. AA. Ženski organ »Swiat« prinaša obširen članek pod naslovom: »Slovanski Michelangelo« izpod peresa znanega kritika Alberta, v katerem proslavlja delo in umetnost Ivana Meštrovića.

Vprašanje pomorskega sporazuma na mrtvi točki

Anglija je odgovorila na zadnjo francosko noto z novimi predlogi - Odločitev bo padla med Briandom, Grandijem in Hendersonom v Ženevi

Pariz, 27. aprila. n. Britanski odgovor na francosko noto, v kateri je francoska vlada stavila svoje predloge za kompromisno ureditev vprašanja o zamenjavi starih vojnih ladij z novimi, proučujejo sedaj kompetentni ministri. Rezultate tega vprašanja bodo jutri objavili na seji vlade.

Vladni krogi so zelo rezervirani, vendar izhaja iz dobro poučenih virov vest, da je britanska vlada v svojem odgovoru na francosko noto stavila neke protipredloge. Pravijo, da je britanska vlada odbila francoske predloge, da bi se pričela gradnja novih vojnih ladij, s katerimi bi zamenili stare edince v letih 1937, 1938 in 1939, po splošni pomorski konferenci, ki se bo vršila leta 1935. Britanska vlada v principu ni proti temu, da bi se gradnja vojnih ladij za zamenjavo s starimi pričela prej, nego poteče britansko-francoski-italijanski pomorski sporazum, torej pred letom 1936,

vendar pa smatra, da bi se moralo to vprašanje naknadno rešiti in da bi se za enkrat ne iskale nikake provizorne resolucije, da se ne bi tako kompromitiral pomorski sporazum, sklenjen med Italijo, Britanijo in Francijo 1. marca t. l.

Britanska vlada je predlagala, da se vprašanje o zamenjavi starih ladij z novimi uredi z naknadnim dogovorom, katerega bi prizadete države sklenile leta 1932, ko bo za 4. februarja 1932 v Ženevo sklicana splošna konferenca za razorožitev itak že razpravljala in sklepala o mnogih vprašanjih, ki se nanašajo na oboroževanje.

Le Temps pravi, da britanska vlada ni odbila francoskih predlogov, da jih ni niti omejila, temveč v nekem pogledu celo izpopolnila. Postavila je nekaj protipredlogov. Politični krogi pričakujejo, da bodo o teh perečih vprašanjih govorili Henderson, Briand in Grandi, ki se sestanejo za časa

zasedanja Sveta Društva narodov sredi maja t. l.

London, 27. aprila. n. »Daily Herald« javlja, da sta Anglija in Italija odgovorili Franciji na njene najnovejše predloge o pomorskem vprašanju, da jih ne moreta sprejeti, ker vztraja Francija na svojem prejšnjem stališču, s čimer se v resnici spreminja londonski trojni sporazum. Francija namreč zahteva, da sme z novimi gradbami zamenjati stare ladje. Po tem bi morala tudi Velika Britanija spreminiti svoj program, a prav tako tudi Zedinjene države in Japonska, kar pa bi v resnici pomenilo, da je ta sporazum razbit.

Milan, 27. aprila. n. »Corriere della Sera« javlja, da so pogoji, ki jih je navedla Francija v svoji najnovejši noti glede pomorskega vprašanja, za Italijo nesprejemljivi, ker se z njimi spreminja londonski sporazum od 1. marca t. l.

Politika nove romunske vlade

Parlament bo razpuščen 15. junija — Lej se bo stabiliziral ob sedanjem tečaju

Bukarešta, 27. aprila. n. Politični krogi napovedujejo, da namerava vlada dne 2. maja sklicati parlament. Ministrski predsednik Jorga bo na prvi seji parlamenta govoril o programu svoje vlade. Neglede na to, ali bo parlament izrazil vladi zaupnico ali ne, bo 15. junija razpuščen.

Danes so listi objavili listo novih velikih županov. Zanimivo je, da sta poleg drugih imenovana za velika župana tudi dr. Grigor Filipescu, predsednik nacionalne organizacije, in Vlad Tepes, znani pobornik diktature in glavni urednik »Epoca«. Med drugimi je vlada imenovala tudi večje številne častnikov za velike župane, od teh sta dva generala in več polkovnikov. Častniki so imenovani posebno v novih pokrajinah. Tudi mnogo profesorjev srednjih in visokih

šol ter dva duhovnika so med novoimenovanimi velikimi župani.

Bukarešta, 27. aprila. n. Bivša vlada nacionalno-kmečke stranke je, kakor znano, najela v Parizu državno posojilo. Posojilo so najeli neposredno pred demisijo vlade g. Mironescuja. Zastopnik inozemskih bank »Dela Longoniere« je izročil včeraj zastopnikom narodne banke drugo tranšo romunskega stabilizacijskega posojila in sicer 888.333.000 lejev.

V Bukarešto je prispela skupina inozemskih kapitalistov, ki so posetili finančnega ministra Argetoianuja. Argetoianu jim je izjavil, da se sploh ne misli dotakniti lejevega tečaja in je dementiral vesti, ki so se razširile v zadnjem času, da namreč vlada namerava izpeljati inflacijo.

Madjarske stranke se pripravljajo za volitve

Bethlen namerava parlament v kratkem razpustiti — Razburjenje v vrstah vladnih strank

Budimpešta, 27. aprila. n. V parlamentnih krogih vedno bolj prevladuje mišljenje, da namerava vlada razpustiti parlament in razpisati nove volitve. Kdaj se bo to zgodilo, še nihče ne ve. Politični krogi pa tudi oni iz Bethlenove bližine, menijo z ozirom na to, da so zastopniki vladnih strank imeli včeraj okrog 500 zborovanj po vsej državi, da bo parlament razpuščen. Verjetno je, da bo parlament razpuščen, čim spravi državni proračun pod streho. To

svojo nalogo bo opravil do srede maja. Vlada pa baje noče dati strankam tri mesece časa za agitacijo, nego namerava že mesec dni po razpustu parlamenta odrediti parlamentarne volitve. Potemtakem bodo volitve že meseca junija. Pravijo, da bo Bethlen privedel v novi parlament eno tretjino novih ljudi. V vladnih strankah je spričo tega zavlado precejšnje razburjenje in nihče ne ve, kdo vse bo izpadel iz vrst vladnih parlamentarnih zastopnikov.

Spomenik Nj. Vel. kralju in Masaryka v Stari Pazovi

Beograd, 27. aprila. l. Čehoslovaki, ki prebivajo v Stari Pazovi, bodo 3. maja na svečan način odkrili spominsko ploščo z likoma kralja Aleksandra in predsednika Masaryka.

Albert Thomas v Zagrebu

Zagreb, 27. aprila. k. Na čast ravnatelju mednarodnega urada za delo pri Društvu narodov g. Albertu Thomasu je snoči trgovska in obrtna zbornica priredila v hotelu »Esplanade« banket za 40 odličnikov. Banket je trajal do pol 12. zvečer. G. Thomas je danes dopoldne ob 11. posetil bana Perovića, ob pol 12. pa mestnega župana dr. Srkulja. Ob 1. je bilo v mestni kleti njemu na čast prirejeno kosilo, ki ga je dal ban Savske banovine Ivan Perović. G. Thomas je imel ob 6. zvečer v Trgovski in obrtni zbornici predavanje.

Konferenca o zračnem prometu med Evropo in Ameriko

London, 27. aprila. n. Tri največja aviajična društva sveta: francoski »Aeropostale«, britanski »Imperial Airways« in ameriški »Panamerican Airways« so se zedinila, da skličejo transatlantsko aviajično konferenco za mesec september. Tam bodo končno odločali o zračnem prometu preko Oceana. Promet bi se vršil z velikimi aparati za 40 potnikov, ki bi lahko preleteli 2000 morskih milj brez pristanka. Pot bi peljala iz Pariza in Londona preko Azorov in Bermudov v Newyork in nazaj.

Izzrebane številke državne loterije

Beograd, 27. aprila. l. Pri današnjem zrebanju srečk 5. razreda 21. kola državne razredne loterije so dobile srečke št. 9642 in 99.713 po 20.000 dinarjev, 70.388, 75.581, 44.285 in 98.552 po 10 tisoč dinarjev.

Bolgarska kriza

Gospodu Cankovu se je prav tako ponesrečil poizkus sestaviti vlado, kakor se je pred njim ponesrečil Ljapčevu in Malinovu. Ni se čuditi, da poizkus ni uspel, temveč čuditi bi se bilo, če bi uspel, ker tako velike težave je treba premagati, da se količjak zadovoljivo reši bolgarska vladna kriza.

Če bi šlo samo za to, da se sestavi vlada, ki si more v volitvah pridobiti večino in se naslanjati na večino v sobranju, potem rešitev ne bi bila prav nič težka. Zadostovalo bi popolnoma, da bi segli bolgarski politiki po starem receptu in zopet instalirali staro vlado Demokratičeskega zgovora. Bistvo bolgarske vladne krize pa je baš v tem, da se je že več ko dovolj izkazalo, da vlada Demokratičeskega zgovora ne more rešiti Bolgarske iz sedanjih težkih gospodarskih krize. Deloma ne more tega storiti vsled pomanjkanja sposobnih mož, deloma pa tudi vsled pomanjkanja avtoritete, ker ves svet ve, da nima večine v narodu. Avtoriteto bi imela samo vlada, ki bi bila v sporazumu z zemljelci in sicer z onimi pravimi, ne pa z disidenti okoli Tomova in drugih. Samo takšna vlada bi mogla rešiti Bolgarsko iz poljedelske krize, ki je najbolj akutna in samo ta vlada bi mogla tudi računati na pomoč tujine. Kajti vlada z zemljelci bi mogla jamčiti tujini, da bo prejete kredite tudi v resnici uporabila za dvig bolgarskega gospodarstva, dočim vsaki drugi vladi ne bi bilo mogoče dati tega jamstva.

Koncentracijska vlada, v kateri bi imeli zemljelci odločilno besedo, je danes v resnici edina rešilna vlada, baš ta vlada pa je izključena, ker so proti njej makedonstvušči. Ti pa sodelovanje z zemljelci že naprej odklanjajo in ga bodo vedno odklanjali, ker so pristaši revanšne misli, ki ji zemljelci nasprotujejo. Pa tudi iz čisto osebnih razlogov so makedonstvušči proti zemljelcem, ker se jih boje, ker vedo, da so oni glavni krivci krvavega junija in se zato boje maščevanja zemljelcev. Čeprav formalno makedonstvušči sploh nimajo niti besede pri razpletu vladne krize, so v sobranju le majhna skupina, pa imajo dejansko tem večji vpliv in so faktični gospodarji položaja. A tudi glavni krivci, da je Bolgarska v tako težkem položaju, kakor menda še nikoli.

In ne more priti do zboljšanja, dokler so makedonstvušči odločilen faktor, ker je vsa politika makedonstvuščih in diametralnem nasprotju z interesi Bolgarske. Bolgarska mora skleniti sporazum s svojimi sosedi, mora voditi balkansko politiko, če hoče rešiti svoje gospodarstvo, makedonstvušči pa ne hočejo balkanske politike, ker so v službi tuje sile. Dobra rešitev bolgarske vladne krize bi zato bila samo ta, ki bi oprostila Bolgarsko od terorja makedonstvuščih in povzročila vlado, ki bi bila od njih čisto neodvisna. Takšne vlade pa ne more postaviti nobena bolgarska meščanska stranka, ker so vse te stranke med narodom tako slabo zasidrane, da se drže le s pomočjo teroristov.

S tem pa je zaključen usodni krog bolgarske notranje politike. Rešitev bolgarske notranje krize je mogoča le s pomočjo zemljelcev, ki pa izključujejo sodelovanje makedonstvuščih. Meščanske stranke, združene okoli Demokratičeskega zgovora pa so odvisne od podpore makedonstvuščih in zato ne morejo odkloniti njih sodelovanja. S tem je postala bolgarska notranja kriza nerešljiva in ostane nerešljiva, dokler se bolgarska politika ne povzpne tako visoko, da krene s sedanjih izhujenih potov in se postavi na čisto novo bazo, to je, da vodi samo takšno politiko, ki je v skladu z interesi bolgarskega kmeta. Bolgarski kmet pa je jedro bolgarskega naroda, je bolgarski narod.

Nobenih izgledov pa ni, da bi mogla bolgarska politika že sedaj kreniti na to edino zdravo pot, temveč bo ostalo še vse pri starem. Zato pa je tudi čisto brez pomena, če sestavi novo vlado Ljapčev ali Cankov ali kdo drugi od Demokratičeskega zgovora, ker sistem ostane in le imena se znatno spremenijo. Zato pa bo tudi rešitev bolgarske krize le polovičarska in bo zadovoljila le posamezne politične stranke, ne pa bolgarskega naroda. Zato pa se tudi lahko reče: vladna kriza bo rešena, nerešena pa bo ostala še naprej notranjepolitična kriza Bolgarske.

Mednarodni kongres penklubov

Haag, 27. aprila. AA. Mednarodni kongres penklubov se začne 21. junija in bo trajal pet dni. Kongresu bo predsedoval predsednik holandske vlade, udeležilo pa se ga bo 200 delegatov iz 30 držav.

Belgijsko-ital. spor pred rimskim parlamentom

Odgovor državnega podtajnika Arpinatija na interpelacijo fašistovskih poslancev — Demonstracije proti Franciji in Belgiji v Rimu

Rim, 27. aprila. AA. Državni podtajnik v ministrstvu notranjih zadev je v parlamentu odgovoril na interpelacijo, ki je bila stavljena zaradi bruseljskih demonstracij o priliki aretacije g. Moulina. Državni podtajnik je navedel razloge, zaradi katerih so Moulina aretirali. Rekel je, da so pri njem našli pismo, ki je bilo naslovljeno na nekoga znanega nasprotnika fašizma, in beležnico z lastnoročnimi Moulinovimi podatki, nanašajočimi se na Mussolinija in na lego vojašnice karabinjerjev v Rimu ter na gospodarski položaj sindikatov. Na koncu je državni podtajnik izjavil, da je Moulin prišel belgijskemu konzulu v Rimu, da se kesa tega, kar je storil. Parlament je ta odgovor z zadoščenjem vzel na znanje.

Arpinati je dalje izjavil, da je znani pro-

tifašist Bassanesi nameraval preleteti z letalom italijansko ozemlje in metati protifašistične letake. Prof. Moulin, ki so ga pred kratkim aretirali, je vodil protifašistično propagando po navodilih Bassanesija. Seji so prisostvovali Mussolini in vsi ministri, ki so z velikim navdušenjem odobraval Arpinatijevo izjavo.

Pariz, 26. aprila. AA. Havas poroča iz Rima, da so studentje rimske univerze skušali demonstrirati pred poslaništvom Belgije in Francije, kar pa je policija preprečila. Policija straži belgijsko, francosko in jugoslovansko poslaništvo, čeprav Jugoslavija ni prav nič vpletena v afero profesorja Moulina. Skupina studentov je demonstrirala zoper francoskega poslanika, ko se je v avtomobilu peljal mimo nje.

Pogreb Milorada Gavrilovića

Beograd, 27. aprila. I. Danes popoldne so na svečan način pokopali slavnega dekana beograjskega gledališča Milorada Gavrilovića, ki je večer popoldne umrl. Pogreba se je udeležilo zelo mnogo gledaliških igralcev in uglednih beograjskih osebnosti, njegovih prijateljev in spoštovalcev. Cerkevne obrede je opravil prota Petrović. V imenu Narodnega gledališča se je od pokojnika poslovil upravnik Predić. Sprevod je krenil iz cerkve pred Narodno gledališče, kjer je govoril Branislav Nušić, odločil pa preko Terazij in po ulici kralja Aleksandra na pokopališče. Pri odprtem grobu se je od pokojnika poslovil Milutinović-Dobrića.

Premestitev

Beograd, 27. aprila. AA. Z ukazom Nj. Vel. kralja in na predlog kmetijskega ministra je s soglasjem predsednika ministrskega sveta premestjen za veterinarskega svetnika pri sreskem načelstvu v Ptuj v šesti položajni skupini dr. Viljem Jedviček, veterinarski svetnik sreskega načelstva iste skupine.

Gospodarski teden balkanskih držav

Solun, 26. aprila. AA. Včeraj se je začel gospodarski teden balkanske konference. Konferenca so se udeležili delegata Albanije in Srbije. Način Upi in prosvetni referent Natsis, za Bolgarijo šef gospodarskega oddelka Narodne banke Šakalov, bančni direktor dr. Georgov, za Rumunijo generalni konzul v Solunu Krecu, za Turčijo predsednik carigradske trgovske in industrijske zbornice Mutad-bej in bančni ravatelj Zeki bej, za Jugoslavijo tajnik jugoslovanske trgovske in industrijske zbornice dr. Mihajlović in člani grške delegacije balkanske konference z univ. prof. dr. Svirupolom na čelu.

Delegati so včeraj popoldne svečano sprejeti v solunski občini, nato pa so si ogledali svobodno cono. Popoldne so napravili izlet v begunske naselbine, ob 18. pa jim je bil prirejen čaj v trgovski in industrijski zbornici. Delegati odpotujejo danes v Naisos, važno industrijsko središče v grški Makedoniji. Zvečer priredi banket predsednik solunske občine, v torek jutraj pa odpotujejo v Atene, kjer ostanejo 4 dni.

Vsi solunski listi posvečajo veliko pažnjo gospodarskemu tednu in delu za gospodarsko zблиžanje med balkanskimi državami.

Pravilnik o pobijanju živinskih bolezni

Beograd, 27. aprila. AA. Kmetijski minister je na podlagi čl. 42 zakona o pobijanju in preprečevanju živinskih nalezljivih bolezni predpisal pravilnik o izvajanju ukrepov v zaščito, pobijanje in preprečevanje živinskih nalezljivih bolezni.

Morganova jahta v Splitu

Split, 27. aprila. k. V lukso je priplula ameriška luksuzna jahta, last znanega ameriškega multimilijonarja Morgana.

Povodnji na Poljskem

Varšava, 27. aprila. AA. Vsled pozne pomladi so reke hudo narasle. Mesto Vilna je popolnoma pod vodo. Več hiš se je porušilo. Elektra je morala ustaviti obrat. Nad mestom je proglašeno obsedno stanje, da preprečijo nered in plenitve.

Samomor zadnjega dunajskega izvoščeka

Dunaj, 27. aprila. AA. Zadnji dunajski izvošček je napravil samomor, ker ni več toliko zaslužil, da bi prehranil sebe in svojo ženo.

Izrečen način sodnega zasliševanja

Pariz, 27. aprila. AA. Na francosko-italijanski meji bodo zaslišali znanega italijanskega bančnika Gualinija, ki je konfiniran na otokih Lipari. Gualini je bil obsojen zaradi poloma družbe »Snie Viscose« in je bil zapleten tudi v Oustricovo afero. Zasliševanje na meji bo edinstven primer v francosko-italijanski sodni proceduri. Za to zasliševanje so zgradili na meji leseno lopo, ki ima dvoje vrat, ena na francoski in druga na italijanski meji.

V sredini lope bo stala miza. Polovica mize bo na francoski, polovica pa na italijanski strani. Na francoski strani bosta dva francoska sodna uradnika. Zasliševanje bo trajalo dva dni in se prične jutri.

Vohunska afera v Nemčiji

Berlin, 27. aprila. AA. V tovarnah za barve v Höchstenu so odkrili vohunstvo v korist Sovjetske Rusije. Oblast je prišla 50 delavcev in nametšencev. Sodijo, da je v zadevo vpletenih še mnogo drugih delavcev.

Herriot zopet lyonski župan

Lyon, 27. aprila. AA. Občinski odbor Lyona je ponovno izvolil za predsednika občine Herriota in sicer s 26 proti 24 glasovom. Proti Herriotu so glasovali socialisti in Herriot je bil izvoljen le po zaslugi dveh glasov zastopnikov desnice, zato je izjavil, da mesta ne sprejme, ker je hotel imeti za seboj levičarsko večino. Med Herriotom in socialističnimi odborniki so se nato začela pogajanja, nakar je občinski odbor ponovno potrdil Herriotov izvolitev s 39 glasovi. Ostali odborniki niso glasovali.

Volitve v Egiptu

Kairo, 27. aprila. AA. S kraljevim odlokom so razpisane volitve v egiptski parlament za 1. junij.

Število samomorov v Nemčiji

Berlin, 27. aprila. AA. Po podatkih državnega statističnega urada je bilo v Nemčiji leta 1928. 16.036 samomorov. To odgovarja 44 samomorom na dan in na 100.000 prebivalcev. Za to leto znaša povprečno število samomorov 39, v Angliji 12, v Franciji 16 in v Združenih državah 13.

Proces proti vohunom na Romunskem

Bukarešta, 27. aprila. AA. Danes dopoldne se je začela pred vojnim sodiščem razprava proti obtožencem zaradi vohunstva v prid Sovjetski Rusiji. Med obtoženci, ki jih je 35, so tudi tri ženske in dva oficirja v uniformi. Eden izmed njih je major Versaru, drugi pa podporočnik Holec. Dokazilno gradivo zavzema več miz v sodni dvorani.

Bombo vrgli v čakalnico

Varšava, 27. aprila. n. Na neki železniški postaji v bližini Vilne so neznan teroristi vrgli ročno granato v čakalnico in tam ubili nekega vlakovodjo. Druga granata, ki je kmalu za tem eksplodirala, je napravila precej škode.

Spor zaradi usode düseldorfskega vampirja

Berlin, 27. aprila. AA. Med pristaši in nasprotniki smrtni kazni je nastal v časopisju oster spor zaradi usode düseldorfskega vampirja Petra Kürtena. Ker ima državni zbor odobrili novi kazenski zakon, nastaja vprašanje, če bi bila izvršitev smrtni obsodbe opravljena. Pruski kabinet meni, da je treba Kürtena usmrtiti, kar zahteva tudi ogromna večina prebivalstva. Na drugi strani je manjšina, vstevši mnogo odličnih juristov in javnih delavcev, proti izvršitvi smrtni kazni ter poudarja, da je Kürten umobolen in da ga zato ne smejo usmrtiti.

Berlin, 27. aprila. AA. Listi poročajo, da bo pruska vlada odbila pomilostitev Kürtena. Vse stranke so proti temu, da bi se smrtna kazen spremenila v dosmrtno ječo. Kürtena bodo obglavili.

Dva drzna enajstletna roparja

Bukarešta, 27. aprila. d. Včeraj se je javil na orožniški postaji v Predealu neki sofer iz Brašova, ki je imel hude rane na glavi in s krvjo obliko obleko. Izročil je orožnikom vklejenega 11letnega dečka, ki ga je v svojem avtomobilu pripeljal s seboj. Sofer je javil, da ga je njegov mladi ujetnik, ki je srednješolec iz Bukarešte, skupaj s še drugim enako starim tovarišem skušal umoriti. Oba dečka sta se z njim pogodila za vožnjo iz Brašova do Predeala za 500 lejev. Med vožnjo skozi gozd sta mlada razbojnika potegnila samokrese in začela na soferja streljati. Zmet je bil v tilnik, imel pa je še toliko moči, da se je začel boriti z obema mladima zločincema, ki sta končno utekla. Čeprav sta še med begom ves čas streljala na soferja, se je temu le posrečilo enega od obeh ujeti, nakar ga je zvezal in ga v svojem avtomobilu pripeljal v Predeal. Ko je sofer povedal, kar se mu je zgodilo, se je zaradi utrujenosti in izgube krvi onesvečen zgrušil. Druga mladega napadalec so kmalu nato našli v gozdu, kjer se je skrival. Oba dečka sta povedala, da sta pred tednom dni zapustila domačo hišo v Bukarešti in vzela s seboj denar in dva samokresa. V Brašovu jima je znanjalo denarja, nakar sta sklenila soferja umoriti in ropati in se z njegovim vozom vrniti v Bukarešto.

Letalo v množici — dve osebi mrtvi

Atene, 27. aprila. AA. Na tukajšnjem letališču se je včeraj popoldne zgodila strahovita nesreča. Občinstvo je prodrlo kordon, da bi bolje videlo pristajanje vojaških letal. Neko letalo se je tako zaletelo v množico in propeler je na mestu ubil dva človeka.

Bivši car Ferdinand

Berlinski »Tagebuch« piše: Sramotna afera Ferdinanda je vzbudila pozornost. (Da je namreč prejemal in še prejemal od nemške vlade letno visoko svoto kot plačilo za to, da je Bolgarska vsled njegovega vpliva vstopila v svetovno vojno. Op. ured.). Brez dvoma bo simpatični Koburžan, ki je tvegal premoženje in kri svojih ljubih Bolgarov šele potem, ko se je z zasebnim dogovorom zagiral, da sam ne more pri tem nič izgubiti — brez dvoma bo ta visoki gospod v bodočih zgodovinskih knjigah figuriral poleg onih bivših nemških deželnih knezov, ki so prodajali svoje podložnike kot vojake na Angleško. O merkantilnih sposobnostih onih, ki so mogli svoje polke in armadne kore prodajati, nismo šele prvič slišali in kar se tiče naših dragih zaveznikov v svetovni vojni vemo vendar iz spominov D'Abernona, da tudi plemeniti Turek Euver paša ni peljal svojega naroda brez berlinskih naplavin v kladivo. Neznano je vsled slovesnega molka nemške republikanske vlade še danes, zakaj je ta infamen dogovor svoje cesarske prednice priznala kot obvezen, čeprav § 138 o tem veljavnega nemškega državljskega zakonika pravi: »Pravni posel, ki je proti dobrim običajem, je neveljaven, in kako je celo mogla, da je vključila nezahvalni nemoralnosti poravnave šla še preko nje in po vsakem sporazumu pristala na še nova doplačila. Odgovor se pričakuje z nestrpnostjo in da se nanj ne pozabi, naj povemo še nove podrobnosti.

Zakaj je zahteval Ferdinand tako nujno, da njegov sin — vladajoči kralj Boris nič ne izve od republikanskih podkupnin nemške vlade svojemu očetovskemu predniku. Tako zelo diskretna nemška uradna mesta so morebiti slutila delikatne razloge notranje-bolgarskega ali koburško-dinastičnega značaja. Vse pa kaže, da je stvar mnogo bolj banalna, namreč: da je Ferdinand trajno pri svojem sinu beračil, kar je gotovo bolj naravna pot, in da je mogel vse to delati z uspehom le, če je Boris prav tako malo vedel o berlinskih alimentih.

Kako je z memoari dobrega kneza? Če jih je pisal ali jih je hotel pisati, to se še ne ve. Na vsak način pa je baje že stopil na plan njegov ameriški založnik in na vsak način ima Ferdinand okolico, v kateri so tudi ljudje s slabimi urami. V taki slabi uri se je baje namignilo, da objave teh spominov Nemčija ne bi mogla prenesti in če bi se z njimi na pravem mestu namignilo, da se bo vedno znova dobilo denar. Ne more se reči, kaj je na tem resnice. Toda če si predstavljamo gospoda Marxa in Köhlera, katerih delovanje na nobenem polju ne prika o bogstvakakakni genialnosti, potem ne moremo smatrati za nemogoče, da bi mogla v zabliči, da s tem rešita domovino, podleči temu slabemu uplivu.

Na vsezadnje pa — in to je pač najbolj zanimivo — nastaja vprašanje, če je res, da je bilo v tej zadevi v resnici mnogo zelo vnetih nemških posredovalcev in če so bili v resnici priprošnjaški, ki so bili istočasno zelo blizu upalnikom Koburžana. Čuje se govorica — ki jo je komaj še imenovati kot govorico — da je bil Ferdinand v letih po inflaciji zadolžen pri nekaterih nemških velebankah na milijone; in ne bi bilo čudno, če bi g. Strauss, ki je v vsehmonarhističnih sedlih od Viljema do Hitlerja tako dobro ujahal, če bi ravno ta g. Strauss, politiki kakor je in posebno sposoben upravitelj Ferdinandovih zahtev, nastopil na mestih, ki so navezane tudi plačana. Bila bi presenetljiva niansa, če bi bili pravi prejemniki, čeprav indirektni, teh gotovo ne brez ubotavljanja zavrnjenih davčnih milijonov, baš te velebanke, katerim je bil Ferdinand dolžan.

IX. vsesokolski zlet v Pragi

Glavni zletni dnevi od 3. do 6. julija 1932.

Vsesokolski zlet... to je danes glavno vprašanje ČOS, njenih žup in društev. V Tyrševem domu se vršijo dan za dnem seje najrazličnejših odborov, ki imajo nalogo, da pripravijo vse potrebno za čim sijajnejši uspeh zleta. V Tyrševem domu je kot v panju, vse je v službi zleta: film in radio. Vsak dan prihajajo v Tyršev dom domačini in tujei, ki želijo informacij. Vsem se ustreže in dajejo pojasnila.

Na zadnji seji načelnstva ČOS je bil končno veljavno določen spored zleta, ki je zelo pester in bogat. Spored zleta je naslednji: V nedeljo 5. junija 1932. zletni dan učencev praških srednjih in meščanskih šol, v soboto 11. junija 1932. tekme srednješolske mladine, v nedeljo 12. junija glavni zletni dan srednješolske mladine, v nedeljo 19. junija, nastop sokolske dece praških in okoliških sokolskih žup, v nedeljo 26. v ponedeljek 27., v torek 28. in v sredo 29. junija 1932. zlet moškega in ženskega narasčaja ČOS, v petek 1. julija 1932. tekme, v soboto 2. julija nadaljevanje tekem, v nedeljo 3. julija dopolne skušnje, popoldne prva javna telovadba, v ponedeljek 4. julija 1932. dopolne skušnje, popoldne druga javna telovadba, v torek 5. julija 1932. dopolne skušnje, popoldne tretja javna telovadba, vsrdo 6. julija 1932. dopolne slavnostni sprevod, popoldne četrti javna telovadba in nastop sokolske konjice.

Za vsesokolski zlet vladajo po vsem svetu veljansko zanimanje. Da bo tudi naše Sokolstvo v častnem številu sodelovalo na jubilejnem vsesokolskem zletu v Pragi je samo ob sebi razumljivo in se v ta namen vršijo že obširne priprave v tehničen in organizatoričnem pogledu. Zdravo IX. vsesokolski zlet v matuški Pragi!

VREMENSKA NAPOVED

Dunaj, 27. aprila d. Večerna vremenska napoved meteorološkega zavoda za jutri: Spremenljivo in precej hladno vreme, na jugu počasi zboljšanje.

Jubilej dela in uspehov ljublanskega trgovstva

Kakor je bilo vse delo prikrito, tiho in neopaženo v teku pol stoletja, od kar so si naši trgovci postavili lastno trgovsko organizacijo, tako je bila proslava tega dela skromna, obenem pa namenjena delu in napredku tudi za prihodnost.

V nedeljo ob 11. uri so se zbrali graditelji ljubljanskega trgovskega stanu in ob prisotnosti zastopnikov oblasti in vseh pridobitnih krogov našega gospodarstva predložili bilanco svojega dela, ter sporočili svoje želje in težnje, da se to delo z enako prožnostjo, požrtvovalnostjo in globoko stanovsko zavestjo vodi po istih smernicah tudi v bodoče. Mnogo pijačev našega gospodarskega snovanja je bilo navzočih, zadovoljen, ponos in upravičena samozavest, vse to se je odraževalo na obrazih naših gospodarstvenikov. Vendar smo nekaj pogrešali — naša mladina, kateri naj bi bila v prvi vrsti posvečena ta proslava, je bila kaj skromno zastopana. Nehote se pri tem stalnem opazovanju in to na vseh kulturnih, znanstvenih, narodnostnih in gospodarskih poljih vriva vprašanje, kje je naša mladina, kdo bo v prihodnje vodil vse to delo, ki ga ustvarjajo starejše generacije? To je eminentno vprašanje naše bodočnosti!

Proslavo je otvoril gremijalni načelnik gospod Ivan Gregor, ki je pozdravil zastopnika bana g. dr. Marna, zastopnika mestne občine ljubljanske g. Šerka, predsednika Zbornice za TOI gosp. Ivana Jelačina ml., predsednika Zveze trgovskih gremijev g. Kavčiča, predsednika trg. društva »Merkur« in gen. tajnika Zbornice g. dr. Windischerja, komisarja Trgovskega bol. in podp. društva tajnika Zbornice gosp. dr. Plessa, predsednika Društva bančnih zavodov dr. Slokarja, predsednika Društva industrijev in veletrgovcev g. Samea, predsednika Trg. dobrodelnega društva gospoda Kregarja, predsednika Društva trg. potnikov g. Kreka, predsednika Zveze gostilničarskih zadrug g. Kavčiča in voditelja Gremijalne šole g. Gruma, ter zastopnika Zveze obrtnih zadrug g. Pristova. Predsednik je nato prečital udanostno brzojavko Nj. V. kralju, kar so prisotni stoji in z odobravanjem vzeli na znanje. Pozdrav pa je bil odposlan tudi predsedniku vlade g. generalu Petru Zivkoviču in ministru za trgovino in industrijo gospodu Juraju Demetroviču.

V zanosnem govoru je g. načelnik orisal historijat gremijalnega gibanja in povdaril pomembnost današnjega slavlja. Pokazal je na napredek trgovskega življenja v zadnjih petdesetih letih na kulturnem, narodnostnem in gospodarskem polju.

V imenu banske uprave je čestital g. načelnik dr. Marn, v imenu mestne občine g. Šerk, ki je povdaril, da se mestna občina v polni meri zaveda pomena in važnosti trgovskega stanu in obljubil, da bo zastavil vse svoje sile za procvit in neovirano delo pri stremljenju gospodarskega podviga. Zbornični predsednik g. Ivan Jelačin ml. je obudil spomine na delo ob priliki graditve naše države ter se spominjal vseh onih borb in težkoč, ki jih je bilo treba premagati. Odločnost in pravičnost ter nezlomljiva volja voditeljev, vse to je doprineslo, da so se vse težave premagale in zato tudi uspehi niso izostali. Posebno se je spominjal lastnega doma, ki so si ga trgovci ustvarili in pod katero streho danes praznujejo svoj jubilej. Omenil je nadalje prepotrebno sodelovanje z vsemi gospodarskimi institucijami, posebno s Trg. zbornico. V kratkih in lepih besedah je nato čestital predsednik Društva denarnih zavodov g. dr. Slokar.

Predsednik Zveze gremijev g. Josip Kavčič je v temperamentnih izjavah očrtal zahteve organizacije v preteklosti in izrazil željo, da bi se po isti poti korakalo tudi v bodočnost. Čestitanju sta se nato pridružila v imenu Zveze gostilničarskih zadrug g. Fran Kavčič in v imenu Društva industrijev in veletrgovcev g. Samec.

V daljšem govoru se je čestitkam pridružil gen. tajnik Zbornice g. dr. Windischer, ki je med drugim naglasil: Gremij trgovcev more s ponosom gledati na svojo petdesetletno veliko delo, ponosati se sme s svojimi lepimi tradicijami ter sme imeti prepričanje, da so zanj utemeljeni in upravičeni izglezi za koristno in plodno udejstvovanje v prihodnosti. V sleherni organizaciji je danes delo težavno in nevaležno, ker je rado preveč kritike in premalo smisla za dejansko sodelovanje v korist občestva, ali vodniki ne smejo izgubiti kljub vsem nepravilnostim dobre volje in veselja za delo. Priidejo zopet boljši časi z večjim altruizmom, ali skrb mora navdajati nas vse za našo trgovsko mladino. Ljubezno pozornost ji bo posvečati v časih, ko ji prete nevarnosti z vseh vrst. Vnemati jo bo za pridno delo v kupčiji in za strokovno dovrševanje ter za brižno sodelovanje v stanovskih organizacijah. Tudi v kupčijem stanu bo treba v tem in onem pogledu z miselnostjo na drugo pot. Celotno našo trgovino so nastale nevspešne prilike. Onječo imamo, pa še narašča število obratov in se dopolnjuje razčlenjenost. Neugodnejši so pridobitni izglezi, težavnejše postaja vprašanje gospodarske samostojnosti in eksistenčne zagotovitve s prisluskom in prihrankom v krepkih letih. Ob takih dejstvih mora preudarnega gospodarja navdajati zavest, da bo treba poskrbeti pravočasno za tisto, kar prinese v novih prilikah človeku v čvrsti dobi vzpodbudo in pomirjenje za vpehana leta. Dobri Bog naj nam da srečo, voljo in sposobnost, da bo mogoče najti tako pravo pot v nelahkih časih, ki se napovedujejo za bodočnost!

V imenu podpornega društva »Pomoč« sta čestitala predsednik g. Kregar in v imenu Zveze obrtnih zadrug g. Pristov.

V zaključnem govoru je nato načelnik gospod Gregor izrazil zahvalo vsem govornikom, navzočim zastopnikom gospodarskega življenja ter tudi tisku, nakar je bila svečanost zaključena.

Zborovanje Narodne strokovne zveze

Trbovlje, 27. aprila.

Včerajšnji sestanek Narodne strokovne zveze v dvorani gostilne Forte se je pretvoril v veliko zborovanje narodnega delavstva, kajti udeležilo se ga je preko 300 rudarjev. Predsednik tov. Koren je uvodoma naglasil veselo dejstvo, da se k Narodni strokovni zvezi priključa vsak dan večje število rudarjev, kar najizrazi teje dokazuje, da goji delavstvo čedalje večje zaupanje v naš nacionalni delavski pokret, s pomočjo katerega se edino dajo rešiti najbolj pereči problemi rudarskega delavstva. Mogočno naraščajoči narodno delavski pokret v rudarskih revirjih pa povzroča prave strah v vedno redkejših vrstah naših narodnih nasprotnikov. Zato skušajo — je dejal g. Koren — pri vsaki priliki naše uspehe omalovaževati, zlasti pa v zadnjem času širijo na eni strani osebnost ali s pomočjo svojega tiska neresnične vesti. Mi odločno odklanjamo vsako nasilje nad našim narodom, pa najsi pride odkodorkoli. Najodločneje odklanjamo tudi razredno borbo, ker škoduje našim narodnim in državnim interesom. Mi hočemo in se borimo samo za to, da bo imelo naše jugoslovansko rudarsko delavstvo na svoji rodni zemlji dela in jela dovolj zase in za svoje družine in da bo živelo človekavredno življenje. Uspehi naše organizacije bodo tem boljši, čim več članov bo tvorila in čim večja bo moralna sila naše narodne organizacije. Zato se naj rudarji brez odlašanja organizirajo, kajti rudarsko delavstvo mora biti organizirano in pripravljen v organizaciji na težke dneve, ki jih bo moralo v bližnji bodočnosti še prenesti, katero pa bo tem lažje, čim kompaktnejše bo združeno okrog svojih preizkušenih voditeljev v narodni strokovni organizaciji.

Za tov. Korenom je povzel besedo tov. Štruc, ki je poročal o posmrtnem podpornem fondu za rudarje, ki ga je prejela II. skupina u-

Lepote Jugoslavije:

njeni bogati
gozdi...
njene visoke
planine...
in zobje njenih
prebivalcev.

Lepote Jugoslavije so poznane po celem svetu. Tudi Jugoslovani znajo ceniti vrednost lepote. Tako neguje stotisočero Jugoslovancov svoje zobe s Sargovim Kalodontom. Blagodejna pena Sargovega Kalodonta polepšuje in varuje zobe in usta. Po uporabi Sargovega Kalodonta dobi dih svež in zdrav vonj.

SARGOV

KALODONT

ohranjuje zdravje in lepoto zob.

stanovila, novoizvoljeni zaupniki so pa na zadnjem obnem zboru v Celju ta fond zopet ukinili. Res je, da rudarji v današnjem mučnem položaju težko pogrešajo tudi dinarje, ki bi jih vplačevali v ta fond, vendar bi pa bila jako učinkovita pomoč rudarskim družinam ob smrti svojca. Ob smrti člana ali članice bi prejeli svoji preminulega člana ali članice okrog 5000 Din. Onim rudarjem, ki odidejo v pokoj, bi se odtegovalo od njihove pokojnine in bi pridobile pravice v primeri vpokojitve ne izgubili. Pa tudi oni rudarji, ki bi odhajali drugam, bi lahko plačevali posmrtnino še naprej, če bi hoteli.

Ni izključeno, da bo novoizvoljeni odbor II. skupine skušal sedaj ponovno ustanoviti ta fond. Nato je tov. Štruc še razjasnil stališče do internacionalizma in nacionalizma ter navzoče rudarje pozval, da se kot sinovi Jugoslavije organizirajo v narodnih strokovnih organizacijah, ker se ravno sedaj v tej najtežji krizi prav jasno prikazuje, da naši jugoslovanski rudarji ne morejo pričakovati pomoči od internacionalnega delavstva, marveč da je rešitev le v naši veliki in močni Jugoslaviji.

Tov. Koren je nato objasn timer nekatere načrte, ki jih ima Narodna strokovna zveza v svojem bodočem programu, katere namerava v svojem bodočem programu, katere namerava v kratkem izvesti v korist rudarskega delavstva. Predpogoj, da se bodo ti načrti čim prej in čim uspešneje uresničili, je, da se rudarsko delavstvo v čim večjem številu oklene Narodne strokovne zveze, ki je že danes najjačja orga-

nizacija v rudarskih revirjih. Brez dvoma bo tudi naša narodna vlada gledala iz povsem drugega vidika na trboveljske rudarje, če bo enkrat videla, da se je narodni pokret med rudarskim delavstvom v revirjih dvignil na tisoč rudarjev in da se je delavstvo preorijentiralo v odločno nacionalen pravec.

Sijajno uspelo zborovanje našega narodnega delavstva se je nato mirno zaključilo.

Jesenice

Akademija. Naše agilno Sokolsko društvo bo priredilo v soboto zvečer ob 20. uri pestro telovadno akademijo. Poleg zanimivih in sila lepih telovadnih točk bo nastopil tudi društveni pevski oktet. Vsi prijatelji Sokolstva iskreno vabljeni.

Nov most. Poleg mostu čez Savo v Kurjo vas — o katerem je »Jugoslovanc« že poročal — grade pri nas še en nov most in tega preko potoka »Jesenica« pri žagi proti Plavškemu Rovtu. Dela zelo uspešno napredujejo in bodo kmalu končana. Frekvenca preko tega mostu je velika, saj se vrši preko njega velika vožnja lesa.

Nedelja. Nedelja je bila pri nas zelo živahna. Vreme je bilo lepo, zato je šlo v naravo vse mlado in staro. Veliko je bilo izletnikov, nekaj peš veliko motociklistov in avtomobilistov. Videti pa je bilo tudi precej smučarjev, ki so ujeli zadnji sneg na Rožici, Golici in drugih gorah.

»Jugoslovanc« se je pri nas zelo razširil. Število njegovih čitateljev je od dne do dne večje na Jesenicah.

Konfekcija „Elite“ Prešernova ulica 7 — 9 priporoča, da si ogledate brezobvezno bogato zalogo damskih in moških plaščev ter oblek

Cuida:

Farnmor

Roman

58

Nevoljno jo je pogledal.

»Kakšen namen imaš s svojim govorjenjem? Upam, da nimaš v načrtu kakšne možitve zanj? To bi se mi zdelo skrunitev nežnega otroka. V tej samotni pa ni gotovo nikogar, ki bi ji razodeval stvari, o katerih je bolje, da ne sliši.«

»Morda pa le!«

»Kdo? Prosim te, povej mi.«

»Moj vnuk, ki jo ljubi, da se sam tega ne ve, kar pa jaz vidim.«

»Golobradi dečko! Zamaši mu usta in pošlji ga v svet, da ne zastruplja zraku, ki ga ona diha, s svojimi zaljubljenimi glupostmi!«

Govoril je te besede z zaničljivo nestrpnostjo; predrzen se mu je zdel mladenič, ki se je upal tako gledati njegovo varovanko. Toda stari dami je vnuk prirastel k srcu in bil ji je najmanj tako drag kakor Lucilia, če ne še bolj. Zato se je potegnila zanj.

»Moja hiša je Lionelova domovina,« je odgovorila suho, »kar se tiče njegovih občutkov, so morda čistejši kakor oni starejših mož. Sicer pa ne vidim v tem nobene

nesreče, dokler ne vemo, da ga tudi Lucilia ljubi.«

»Lucilia da bi ga ljubila!« je vzkliknil Farnmor zaničljivo.

»Zakaj pa ne?« je nadaljevala stara dama. »Tebi se bo morda zdel še deček, toda v njenih očeh ni več. Ze iz otroških let mu je naklonjena in mogoče je, da se to čuvstvo izpremeni v ljubezen. Njegov značaj pa poznam kakor nihče drugi, zato bi mu mogli mirno zaupati njegovo bodočnost. Pri njem odpade tudi težavna zadeva o njenem pokolenju, česar pa ne moreš reči, če bi jo vzel tuj človek. On ne bi izpraševal po njenem pokolenju. Skratka, nebroj razlogov me je uverilo, da bi bila Nellova ljubezen najmirnejše pristanišče za Lucilio, seveda če ga tudi ona vzljubi.«

Lord Farnmor je čutil resnico materinih besed. Kolikor bo v njegovi moči, poskrbi, da ne bo nihče ogrožal dekličinega duševnega miru. Obljubil je materi, da si bo stvar premislil, ter prekinil pogovor.

Nekaj ur pozneje se je lord Cecil napotil k svojim sobam. Na širokih grajskih stopnicah je srečal Lucilio. Bila je že pripravljena za obed, lase pa so ji krasile pisane, silno majhne školjke. Čedni nakit mu je padal v oči. Vprašal jo je, odkod ima školjke.

»O, to so Nellove školjke,« je odgovorila smeje se. »Ali niso lepe? Danes mi jih je prinesel s kleči in tvegal pri tem življenje. Njegove besede so tako žalostno zvenele, ko mi je rekel, da mi ne more pokloniti tako

dragocenih darov kakor vi; zato sem prosila Babette, naj mi jih nocoj vplete v lase; to ga bo zelo vzradostilo.«

Po vsem, kar je predpoldne slišal od matere, so ga Lucilijene besede čudno dojmile. Pogledal ji je v lepe, zdaj vesele, smejoče se oči, na dnu katerih je celo sedaj ležala neka otožnost.

»Ali imaš rada tega dečka, Lucilia?« je vprašal.

»O seveda!«

Izrekla je to besedo toplo in resno. Tovariš njenih otroških let ji je bil v resnici drag, toda poznala je samo otroško ljubezen. Farnmor jo je prijazno pobožal po laseh in šel zamišljen dalje. Lucilia je bila razen njegove matere edino bitje, ki ga je sicer brezsrčni, slavoohlepni državnik ljubil. In čudno: z bolestjo v srcu je pomislil, da jo bo moral izročiti nekoč tujemu človeku v varstvo, dasi jo je on tako zvesto ščitil pred življenjskimi nadlogami.

»Caryll, nekaj bi rad s teboj govoril!« je poklical Farnmor zvečer nečaka k sebi. Stal je pri odprtih vratih jedilnice in kadil. Mladenič je sedel s tajnikom lorda Cecilia na vrtni klopi. Ko je slišal stričev poziv, je naglo vstal in stekel k njemu.

»Spremljaj me nekoliko,« je rekel lord nečaku, stopajoč po velikem grajskem drevoredu, s svojim običajnim, hladnim, umerjenim glasom. Na koncu drevoreda je nenadoma obstal in se postavil predenj. »Caryll, slišal sem, da ljubiš mojo varovanko.«

Proslava 10 letnice Kola jugoslovanskih sester v Ljubljani

Skromno, brez pompa in brez fraz, kakor so skromne in poštenjave v svojem delu, so slavile naše Kolačice deseto obletnico svoje močnejše organizacije. Od vseh strani naše banovine so prišle žene, da podajo obračun svojega desetletnega dela in da pokažejo njegove uspehe. Toda ne le iz naše banovine so prišle. Bilo je tudi mnogo odličnih žen iz Beograda, Zagreba, Bosne itd.

V soboto, na predvečer, se je vršil v veliki dvorani koncert z zelo zanimivim vzoredom, s sodelovanjem gospe Lovsetove, violonista gosp. Honerleina, pianista gosp. Lipovška, pevskih zborov Grafike in Slovenskega vokalnega kvinteta. Duet gospe Pipe Arko-Tavčarjeve in gospe Gostiča, ki je bil tudi na programu, je moral žal izostati. Vse točke vzoreda so bile izbrane in sijajno izvajane. Iz vse prireditve je vela neka intimnost in prisrčnost; zdelo se je, kakor da je spregovorilo srce naroda svojo zahvalo njim, ki so posvetile svoje delo in svojo skrb njegovi deci, njegovim najbednejšim in najpotrebnejšim.

V nedeljo predpoldne se je vršilo v veliki dvorani Kazine

slavnostno zborovanje.

Velika dvorana je bila skoro polna delegat in članic Kola. Zborovanje je otvorila predsednica gospa Franja Tavčarjeva s predlogom, da se pošlje udanostna brzojavka Nj. Vel. kralju, kar je bilo sprejeto z burnim odobravanjem.

Nato je gospa predsednica v toplih in vznešenih besedah pozdravila navzoče zastopnike banovine in mesta, g. podbana dr. Pirkmajerja in g. Likozarja, drage sestre iz Beograda, iz Zagreba ter delegatke podružnic in raznih društev. Orisala je na kratko postanek in razvoj Kola, njegove cilje in vse njegovo delovanje tekom desetih let ter pokazala na uspehe tega dela.

Za gospo predsednico sta povzela besedo najprej gospod podban dr. Pirkmajer, nato gospod Likozar, ki sta oba povdarjala velike zasluge Kola na socialnem polju; čestitala sta Kolu za njegove uspehe ter se zahvalila v imenu banovine uprave, oziroma mestnega zastopstva za izdatno pomoč, ki jo nudi Kolu obema s svojim izdatnim in intenzivnim karitativnim delom.

Nato so pozdravile zborovalke: podpredsednica Kola srpskih sester v Beogradu, gospa Prodanović, ki je s svojim lepim govorom segla v srce vsem zborovalkam (k njenemu govoru se še povrnemo), gospa Zlata Kovačević v imenu vseh ženskih društev Savske banovine ter zastopnice Splošnega ženskega društva, Društva magistratnih uradnic, Kluba Primork, revije »Ženski svet« ter telesno-kulturnega društva »Athena«.

Tajnica »Kola« je podala kratko poročilo o delovanju »Kola« od njegovega postanka ter je prebrala mnogoštevilne brzojavke in pismene čestitke, nakar je gospa predsednica predlagala, da se odpošlje pozdravna brzojavka predsedniku CSR Masaryku, kar je bilo soglasno sprejeto ter je zaključila zborovanje.

Popoldne se je vršil istotam

11. redni občni zbor Kola,

katerega so se udeležili tudi vsi zunanji gostje. Po običajnih poročilih glavnega odbora so podale tajnice vseh podružnic svoja zanimiva poročila, ki so bila po večini kratka in stvarna ter so pokazala v jasni luči resno stremiljenje slovenske žene za dobrobit svojega naroda in svoje domovine.

Volite novega odbora so se vršile z vzklikom in so bile soglasno izvoljene sledeče odbornice, gospe: Franja Tavčarjeva, soproga div. generala Ilića, podbanica Marija Pirkmajerjeva, Ferdinandina Majaronova, Erna Schottova, Anica Likozarjeva, Jožica Likozarjeva, Tinka Zbaničnikova, Ruža Santlova, Vika Kraigherjeva, Ana Počkarjeva, Ivanka Prelečeva, Jakobina Zitkova, Ursula Rozmanova, Jožica Hrašovecova, Filipina Koslerjeva, Nuška Krivičeva, Helena Pajničeva, Marija Babnikova, Maša Gromova, Ana Plešičeva, Mila Turkova, Micika Andrejkova, Milka Bahovecova, Angela Agnolova, Minka Bajtova, Mici Adlešičeva, Kunstljeva in Fleretova.

Po občnem zboru je bila v stranskih prostorih prirejena čajanka, kjer je v prisrčnem razgovoru le prehitro potekel čas in kjer so se navezale med domačimi in zunanjimi zborovalkami nove tesne zveze, ki so tako zelo potrebne za uspešno skupno delo.

Novo mesto

Fotoamaterji! Tujsko-prometno in olepševalno društvo zbira dobro uspele fotografske posnetke iz mesta samega kot tudi iz slikovite naše okolice. Najlepše in najboljše od lastnikov je odkupilo. Slike zbira za pobaščena gg. knjigar Urban Horvat in drogerist Tone Pleničar. Tekmujmo!

Lepšanje mesta. Kotiček pod kavarno Smola, ki doslej ni bil v okras trga kraljeviča Petra, se izpreminja v mičen evlitični nasad. Dogotovljen je že zidani del ograje, nanj pride še 70 cm visoka lična železna ograja in zadaj lepotečno grmičevje ter cvetice, kar bo daroval trgovec g. Josip Kobe iz svojega krasnega vrta in za kar mu gre vse priznanje.

Motokolesarska sekcija S. K. »Ilirije« v Novem mestu se že pripravlja na sezonske tekme. Uvod je bil občni zbor, ki je izbral za predsednika zborodravnik dr. Furlana, podpredsednik veleposesnika in graščaka g. Ulma iz Klevevca, tajnik je g. Avsee, blagajnik g. Lampe, tehnični referent g. Habe. Na programu je velika gorska motokolesarska tekma na Gorjancih, ki je tudi v preteklem letu uspešno nad vsa pričakovanja.

Iz Dravske banovine

d »Slovenec« vest. Od vsega početka »Jugoslovana« so se stalno širile tudi najraznovrstnejše govorice o njem, seveda zlonamerne v prvi vrsti. Opetovano smo zato že nastopili proti tem govoricam in čeprav se je vedno izkazalo, da so bile te govorice neosnovane, vendar niso nikoli čisto prenehale. Običajno pa so bile te vesti precej nekonkretne in le bolj splošne. Izjemo pa je sedaj naredil »Slovenec« in v nedeljo objavil vest o fuziji »Jugoslovana« in »Jutra«, ker da so se tako že dogovorili lastniki obeh listov. Previdno dostavlja »Slovenec«, da prinaša te informacije z vsa rezervno. Ta odstavek je bil v resnici zelo potreben, ker se med lastniki »Jutra« in »Jugoslovana« sploh niso vodila nobena pogajanja. Prav tako netočna in neresnična so tudi vsa druga izvajanja »Slovenca«.

d Kr. banska uprava v Ljubljani razglasa, da je dovoljen ogled banovinskih ribogojnih zavodov na področju Dravske banovine zasebnim strankam le s pisnim dovoljenjem kraljevske banske uprave v Ljubljani.

d Opozorilo vsem podeželskim občanom! Načelstvo Stokovne zadruge konces. elektrotehnikov za Dravsko banovino v Ljubljani je dobilo od raznih strani obvestila, da se že izvršujejo hišne električne instalacije v območju, kjer je predvideno, da pride šele v doglednem času omrežje električne struje banskih elektrarn Dravske banovine. Tozadevno se je načelstvo zadruge obrnilo na ravnateljstvo banskih elektrarn v Ljubljani in je dobilo pojasnilo, da bo predvsem banska elektrarna najprej trasirala v predvidenih krajih električno omrežje in napravila tozadevne načrte, po katerih se bodo lahko vršile posamezne hišne instalacije. Podpisano načelstvo opozarja posamezne hišne posestnike, predvsem pa županstva, da naj opozori občinstvo, da bo previdno, komu daje hišno električno instalacije in izvršitev, ker so se pojavili razni šušmarji, kateri pa sploh niso upravičeni ta dela izvrševati ter občinstvo pregovarjajo, da jim izroča napravo hišne električne instalacije. Banska elektrarna takih instalacij, ki niso izvršene po koncesioniranih elektroinstalaterjih, tudi ne bo priključila na svoje električno omrežje. Občinstvo kakor tudi županstva se še enkrat opozarja, da so pri oddaji hišnih električnih instalacij previdni, da jim vsled tega ne nastanejo morebitni stroški ali škode. Pri oddaji hišnih električnih instalacij naj se zahteva v pogled zadržana legitimacija. Obenem pa se naproša, da se morebitno nepravilno postopanje javi naslovni zadrugi.

Tovarna Jos. Reich sprejema mehko in skropljeno perilo v najlepšo izvršitev. 398-1 d Kongres pravnikov kraljevine Jugoslavije v Skoplju. Kakor poročajo iz Beograda, so se pojavile v zadnjem času težkoče, tako da je Stalni odbor odgodil kongres, ki bi se naj vršil v Skoplju meseca junija. Ali naj bo kongres letošnji jesen, bo sklepala seja Stalnega odbora, ki bo sklicana te dni v Beogradu. Zaključki seje bodo objavljeni v dnevnem časopisu. Stalni odbor kongresa pravnikov.

d Prepoved proslave prvega maja kot politične manifestacije. Glede na to, da so vse politične stranke razpuščene in njihovo delovanje ustavljeno ter da so vse politične manifestacije prepovedane, je tudi vsakršna proslava letošnjega prvega maja kot politična manifestacija zabranjena. Posebno se opozarja, da se v proslavo prvega maja ne smejo vršiti nikakršni manifestacijski spreodi, obhodi, zborovanja, zabave in koncerti z govori ali brez govorov. Istotako je prepovedano razširjanje prvomajskih letakov ali kakršnih posebnih prvomajskih spisov.

Ljubljana

Torek, 28. aprila 1931, Vital. Pravoslavni: 15. aprila, Aristarh.

Nočno službo imajo lekarne Bahovec na Kongresnem trgu, Ustara na sv. Petra cesti in Hočevar v Šiški.

Ban dr. Marušič na razstavi ženskih ročnih del. G. dr. ban Marušič si je ob 11. dopoldne v spremstvu tajnika dr. Broliha ogledal razstavo ženskih ročnih del v Osrednjem uradu za pospeševanje ženske domače obrti na Novem trgu. Službujoča učiteljica mu je pojasnjevala posamezna dela. Ban dr. Marušič si je z vidnim zanimanjem ogledal razstavo, na kateri se je zadržal eno uro.

Rezervni oficirji, člani Zveze rezervnih oficirjev v Ljubljani, se vabijo, da se udeležijo izrednega zbora Zveze, ki bo v četrtek 7. maja ob 18. uri v društvenem lokalu v Ljubljani (Kongresni trg 1, II.) s sledečim dnevnim redom: a) poročilo predsedstva, b) poročilo 2 blagajnikov, c) poročilo nadzornega odbora, d) sklepanje o uporabi premoženja Zveze in posmrtnega sklada, e) sklepanje o razdružitvi Zveze. — Zbor je sklepčen, če je prisotnih najmanj tretjina članov. Ako ob napovedanem času ni zbranih toliko članov, se vrši zbor pol ure kasneje brez ozira na število navzočih. — Zveza rezervnih oficirjev v Ljubljani.

Občni zbor Slovenskega planinskega društva. V nedeljo dopoldne se je vršil v Mestnem domu občni zbor Slovenskega planinskega društva. Iz tajniškega poročila je bilo razvidno, da je članstvo padlo radi izgube ugodnosti polovičnega voženja. Kljub temu pa ima SPD še vedno nad 11.000 članov. Obisk koč je bil manjši kakor prejšnja leta. Dohodki koč v Juljskih alpah so padli za nad 80.000 Din. Po blagajniškem poročilu ima društvo nad 3.300.000 pre-

moženja, proračun za leto 1931. pa 1.540.000 Din dohodkov in izdatkov. Zanimljivo je, da se Zveza planinskih društev Jugoslavije preseli v Ljubljano in da je izvoljen za predsednika dr. Fran Tomišek, za tajnika pa g. Hrovatin.

Občni zbor Znanstvenega društva za humanistične vede v Ljubljani bo v društvenih prostorih (Narodni dom) 10. maja t. l. ob 11.

Občni zbor Obrtniškega društva. Na občnem zboru Obrtniškega društva je bil izvoljen naslednji odbor: predsednik g. Rebek, podpredsednik g. Pičman, odborniki: Iglič, Urbaš, Brilec, Rozman, Simenc, Krapež, Rožič, Vidmar in Pavlič; namestniki: Mihelič, Pogačnik, Mežnaršič, Saksida, Hubad, Lojč; preglednika: Otorepec in Sifer.

Opozarjamo na današnji oglas tvrdke Derenda. 1047a

Simfonična pesnitev Stjenka Razin, ki jo je komponiral Aleksander Borodin in se izvaja na III. simfoničnem koncertu v petek 1. maja v veliki uniojski dvorani, je zgrajen na znani pesmi težakov na Volgi; Ej, uhnem.

Otvoritev avtomatskega bufeta v Selenburgovi ulici. Kakor izveemo, bo prvi avtomatski bufet v Ljubljani, ki ga z naglico dogotavljajo v Selenburgovi ulici, odprt jutri, in sicer za povabljenе goste ob 10. uri. Prihodnje dni bo pa odprt tudi že za občinstvo, ki se za to originalno pridobitev Ljubljane zelo zanima. Splošno pozornost vzbujajo tudi moderno in luksuzno zunanje lice.

Nova dramska premijera. V soboto 2. maja bo v Ljubljani premijera Klubundove igre »X, Y, Z« v režiji g. Milana Skrbinka.

V sredo 29. t. m. bo premijera domače novitete »Oj, ta prešmentana ljubezen«, opereta mladega komponista Sivica in libretista člana Narodnega gledališča v Ljubljani g. Simončiča. V glavnih vlogah nastopajo gg. Poličeva, Kogejeva, Ramičkova ter gg. Ivelja, Peček, Janko, Povhe in Simončič. Dirigent dr. Švara, režiser g. Povhe. Prestava je izven abouma.

Iz bolnice. V bolnico se je prišel zdraviti 24-letni delavec iz Sostra, obč. Dobrunje, Ivan Jeriša, ki je bil v Besnici med prepriom ramjen z nožem v desno plače.

Obravnava proti komunistom. Pred velikim senatom pod predsedništvom sodnega svetnika Kralja se je danes pričela velika obravnava proti 30 komunistom, obtoženim po zakonu o zaščiti javnega reda in mira v državi. Na predlog državnega tožitelja dr. Fellacherja je slieden senat, da je obravnava tajna. Izmed obtožencev je bilo 13 v preiskovalnem zaporu od maja lanskega leta, dočim je bilo ostalih 17 nekaj časa zaprtih, potem pa izpuščenih.

Maribor

Odhod g. Keršovana. Bivši mariborski policijski predstojnik gosp. nadsvetnik Vekoslav Keršovani, ki se je v soboto zvečer pri »Orlu« poslovil od predstojnikov tukajšnjih oblasti, je v nedeljo odpotoval v Ljubljano, kjer je včeraj nastopil svojo novo službo.

Prebivalstvo Pobrežja. V občini Pobrežje so pri sedanjem ljudskem štetju našli 3965 prebivalcev, in sicer 1945 moških in 2020 žensk. Jugoslovanskih državljanov je 3841, tujih pa 124. Nemcev je 55 ali 1,4%, Madjarov 1 in raznih drugih narodnosti 12. Prirastek od 1. 1921. znaša 65%.

Ljudska univerza v Mariboru. Jutri, v sredo ob 20. uri bo v kinu »Apolo« predaval gosp. Vekoslav Bučar iz Ljubljane o Lužiških Sribih v sedanosti in preteklosti. G. Bučar je o tem predaval že po raznih naših krajih, sedaj pa bodo njegova izvajanja še bolj aktualna, ko je v kazinski dvorani razstava Trstenjakovih slik iz Srske Lužice.

Narodno gledališče. Danes zvečer bo kot Silva gostovala v »Knežini čardaša« zagrebška subreta gd. Marica Lubejeva. Kuponi. V četrtek se bo ponovila Kalmanova opereta »Cirkuška princesa« za abonente reda C. Opereta pripravljajo Stribajevu opereto »Kavalir Miško«, drama pa Slavka Gruma groteskno igro »Dogodek v mestu Gogi« v režiji g. J. Koviča.

Kinematografi. Grajski kino: od danes dalje velika senzacionalna reselojgra »Zasebna tajnica« z Renato Müller. Kino Union: od danes dalje nemška zvočna drama »Arianac« z Elizabeto Bernerjevo.

Otvoritev strelske sezone. Oblastna strelska družina v Mariboru bo otvorila svojo letošnjo strelsko sezono v nedeljo 3. maja. Članstvo se bo zbralo ob 9. dopoldne na trgu Svobode in od tam bo z vojaško godbo odkorakalo na vojaško garnizijsko strelšče v Radvanju. Vabljeni so tudi okoliška strelska društva.

Radi kvalitete in cene — samo »Karo čevlje!« 985

Tombola. V nedeljo popoldne je bila na Trgu svobode tombola Podmladka Rdečega križa. Udeležilo se je več tisoč ljudi. Dobili so: prvo tombolo, spalnico in kuhinjsko opremo Antonija Vučak, učenka iz Studencev; drugo, silvalni stroj Stana Babičeva iz Počehove; tretjo, moško kolo, Cvetka Pivkova, učenka; četrto, 60 m šifona za perilo Franc Kovačič, mizarški vajenec; peto, srebrni jedilni pribor za 6 oseb Antonija Turkova, tovarniška delavka; šesto, sujo, pa Jožica Freilgajnova, učenka II. razreda osnovne šole iz Magdalenejeve predmestja.

Smrt stare Mariborčanke. Včeraj je umrla na svojem stanovanju v Orožnovi ulici 9 v visoki starosti 96 let Terezija Sodinova, žena krojaškega mojstra.

Smrti. Pretekli teden so v Mariboru umrli: Franc Faiš, delavec, 59 let star; Josip Stefančič, kovač, 80 let; Ana Savkovičeva, rojena Zaklanova, zasebnica, stara 28 let; Josip Malek, lesni delavec, 71 let; Jera Tobličeva, učenka, 14 let; Josip Purgar, posestnik, 47 let; Frančiška Radlj, gospodinja 82 let; Franc Simončič, kovač, 18 let; Katarina Golobova, zasebnica, 80 let in

Katarina Gačnikova, gostilničarka, 39 let stara. Naj v miru počivajo!

Hriberški ni sodeloval pri zločinu v Jelenov. Tako so dognale avstrijske oblasti, ki so zaključile preiskavo o njegovi sokrivdi. Mohor-kove obdolžitve so se izkazale za neresnične. Državno pravništvo bo sedaj baje razveljavilo svojo zahtevo, da izroči avstrijske oblasti Hriberškega našemu sodišču, pač pa bo zahtevalo Hriberškega zaradi raznih prejšnjih tatvin.

Napad. V nedeljo zvečer se je trgovski potnik Ludvik Petrovič peljal z avtomobilom po Radvanjski cesti. V avtu so bili tudi njegova žena, otrok in 38-letni Konrad Ternovski. Nenadoma pa jim je čisto zastavila skupina kolesarjev in jih napadla. Najprej so navalili na Petroviča, ki jim je pa pobegnil v prvo bližnjo hišo, na to so se spravili nad Ternovska in ga bili z lasno palico po glavi. Petrovič je pri tem izgubil poročni prstan, Ternovski so pa odnesli palico. Vzroka napada in imen napadalcev še ni bilo mogoče ugotoviti.

Nevaren prepri. Krog 1745 je v nedeljo privozil delavec Maks H. po Vrbanovi ulici na kolesu do družbe brivca Oskarja M., ki se je vračala proti mestu, in sicer tako nerodno, da bi bil kmalu povozil Oskarjevega sina. Vsled tega ga je Oskar opozoril, naj vozi bolj previdno. To pa je Maks H. tako razjezilo, da je skočil s kolesa, se zapletel v prepri in grozil naposled Oskarju M. z nožem. Bil je tako nasilen, da so morali pred njim vsi pobegniti.

Karambol. Na oglu Stritarjeve in Magdalenske ulice sta v nedeljo trčila avtomobilist J. U. in motociklist P. E. Pelomito se je motorne kolo, druge nesreče ni bilo.

Vlom v Ločah. V noči od petka na soboto so neznanzi vlomili v Ločah v trgovino Weissh in odnesli raznega blaga v skupni vrednosti krog 3600 Din. V trgovino so prišli skozi okno, s katerega so odstranili omrežje.

Sleparije s pristani. V zadnjem času se vedno bolj množijo slučajji, da skušajo razni delomrzniki oslepiti ljudi, posebno deželane s tem, da jim ponujajo ničvredne prstane kot pravo pristno zlato. Nekateri so sleparjem tudi nasledili. V nedeljo je tukajšnja policija zopet aretirala takega sleparja.

Nesreča premikale. Premikalec Ivan Pavlič, star 27 let, je v nedeljo pri premikanju železniških voz padel tako nesrečno z glavo na tirnico, da si je pretresel možgane in je moral v bolnišnico.

Celje

Smrtna kosa. Dne 26. t. m. je na Lavi št. 5 umrl g. Hriberšek Fran, posestnik, star 55 let.

Uradni dan Zbornice za TOI v Ljubljani za Celje in celjsko okolico bo v torek 5. maja dopoldan v posvetovalnici gremija trgovcev v Razlagovi ulici št. 8, pritižilo, levo.

Občni zbor Trgovskega društva bo v sredo 29. aprila ob 17.30 v posvetovalnici gremija trgovcev v Razlagovi ulici št. 8. Odbor vabi vse člane k polnoštevilni udeležbi.

Nalezljive bolezni v Celju in okolici. V času od 1. do 7. aprila je bilo stanje nalezljivih bolezni sledeče: legar v okolici 1; škrlatica v mestu 3; v okolici 1; davica v mestu 2, v okolici 1; šen v mestu 2, v okolici 1.

Mestni kino predvaja danes, v sredo in v četrtek zvočni vefilm »Kraljica potepuhov«.

Napad z nožem. 33-letnega delavca Hafnerja Stanka iz Fužin pri Vitanju je v soboto zvečer na cesti neki U. Franc napadel in ga z nožem ranil v lice in v glavo. Težko ranjenega Hafnerja so prepeljali v celjsko bolnico.

Občni zbor Hmeljske prodajne zadruge se je vršil v nedeljo. Kot načelnik je bil izvoljen okoliški župan g. Mihelič, kot namestnik gosp. Plaskan iz Braslovca, kot člani članstva g. Kač iz Sv. Pavla pri Preboldu, g. Janič iz Zaleca ter g. inž. Dolinar iz Cela. V nadzorstvo so bili izvoljeni g. Zumer iz Celja, g. Kuder iz Griž, g. Steblovnik iz Smartnega ob Paki.

Celje je končno dobilo svojo vojaško godbo. Z zadnjimi rekruti je prišlo v Celje k vojakom tudi 22 fantov iz Vranja, ki so doma tvorili popolno godbo na pihala.

Sportna nedelja v Celju. V nedeljo je bilo v Celju več sportnih prireditvev. Kolesarji so imeli dirko na progi Celje-Konjice-Celje. Dopoldan je bila na Glaziji tekma med hazeno SK Celje ter hazeno ljubljansko Ilirijo. Ljubljanka so zmagale z 10:0 (6:0). Popoldan je SK Celje pri Skalni kleti igral proti rezervi Atletikov in zmagal 4:2 (2:2), prvo moštvo Atletikov je igralo z ljubljanskim Hermesom 3:3 (2:2).

Pismo iz Dravinjske doline

Poljčane, 26. aprila.

Bližamo se že maju, pa se še vedno radi zavijamo v kožuhe. Ta dolgotrajni mraz tudi močno zavira rast... pravi, da je ob takih letih mnogo sadja. Sv. Jurij je bil prijahal v deželo, pa ni našel razen travnikov še nič zelene. Naš Boč, o katerem vam ve vsak otrok, da mora biti do sv. Jurija, do polovice zelen, je letos še popolnoma siv od nog do glave.

Lep odhod vojakov — rekrutov.

Iz vseh krajev Dravinjske doline je odšlo zadnje dva dni k vojakom precej fantov; omeniti moramo, da so pri nas izostali običajni izgredi in pretepi, ki so se na žalost ponekod še dogajali. Zlasti so se vzgledno vedli fantje iz Poljčan. Treznosti in pametnim mladenčcem, ki so izšli iz vrst čitalnice in šole, naj sledijo tudi drugi!

Pomladnik Rdečega križa

Je na šolskem odru v št. Jerneju, blizu Poljčan priredil ljubko mladinsko igrice Fr. Lovšina »Desetnik in sirotica«. Številnim navzočim je ljubka stvarca izredno ugajala. Učitelstvu predvsem pa še učitelju Z., ki je igrice spravljal na deske in vsem sodelujočim vse priznanje.

Škoda po sadovnjakih in drevesnicah, ki jo je povzročil v letošnji zimi po naši dolini gospod zajec je ogromna. Uničil je docela več tisoč dreves in drevesc. Zlasti mu je prav prišel zadnji sneg. Zastonj tega dolgočasa pač ne streljamo! Križa pa vlada tudi med vinogradniki, ker ne morejo razpečati vinskih pridelkov. Ni čuda, da se zato vesepovsod otvarjajo vinotoči. Tako vsaj delno krijejo režijske stroške

—ank—

Spominu narodnega borca Mateta Županiča

Dne 26. aprila je preteklo štirinajst let, kar so v Nimesu na Francoskem pokopali z vojaškimi častmi našega narodnega borca g. Mateta Županiča, ki je dal življenje za jugoslovansko stvar. Bodimo mu hvaležni!

Rojen je bil 17. II. 1885. v Gribljah pri Črnomlju in je brat bivšega ministra dr. Nika Županiča. Gimnazijo je študiral v Novem mestu in Karlovcu in nato dobil službo kot davčni pripravnik v Crnomlju, pozneje v Kamniku. Pod vplivom jugoslovanskih idej, katere je širil poleg drugih spisov zlasti revija »Jug« pod uredništvom njegovega brata dr. Županiča, je zapustil Avstrijo in se izselil povodom kronanja kralja Petra 1904. v Srbijo, kamor sta odšla skupno z ranjanim novinarjem Milanom Plutom. Leta 1905. je pomagal Plutu urejevati »Jugoslovansko korespondenco« (»La correspondance yougoslave«), ki je izhajala v srbskem in francoskem jeziku in širila jugoslovansko idejo. Bolan se je vrnil l. 1906 domov, naslednji dve leti pa je v Pragi študiral trgovsko akademijo in potem služboval na Moravskem, v Bosni, v Mariboru in bil stalno v stiku z delom nacionalnih organizacij. Za revolucionarskega pokreta l. 1913 je prišel zopet v Srbijo in stopil tam v službo železniskega ravateljstva. Redno se je udeleževal sej »Slavenskog juga« in bil član odbora društva »Triglava«. Takoj drugi dan potem, ko je Srbija odbila avstrijski ultimatus, je stopil v dobrovoljski oddelke Voje Tankosića. Po Mackensenovi okupaciji je pretrpel vse napore umika skozi Albanijo, ki so resno izpodbijali njegovo rahlo zdravje in je bil l. 1916. nekaj časa v italijanski bolnici v Valoni, pozneje na otoku Vidu in na Krku. Tam je ponovno prostovoljno vstopil v srbsko vojsko in odšel spomladi 1916. na solunsko fronto.

Njegov brat dr. Niko je takrat vršil važne politične in zaupne funkcije v službi Srbije in bil poslan v Italijo, Francijo, Anglijo in Ameriko, drugi brat Matija in bratranec Jure Pezdirc pa sta bila tudi na slovenskih frontah. Mateta pa je vojna hotela za svojo žrtve. Njegov oslabele organizem ni mogel dolgo prenašati posledic silovitih naporov in težke malarije. Mateta je bil poslan v Francijo, najprej v Toulon, pozneje pa v Nimes, kjer je zatisnil trudne oči. Nimeška patriotska liga mu je postavila nagrobni spomenik, prijatelj Janko Lavrin pa mu je posvetil ciklus sonetov.

Majhna je naša Belakrajina, pa je veliko žrtvovala za jugoslovansko stvar v svetovni vojni! Blagemu Matetu blag spomin!

Poljčane

Tatvina denarja. V četrtek je bila posestniku F. T. iz Stanovskega pri Poljčanih ukradena večja vsota denarja, in to na sejm v Ptuj.

Oseba vest. Prtemešen je na tukajšnji postaji iz Sevnice pri Zidanem mostu železniški uradnik g. Maričnik Jože. Naj mu bo prijetno bivanje med nami!

Polovanje po zvezdi večernici

60.

Nenadoma, da sami nista vedeli kdaj, sta viseli v pajkovi mreži. Ostudna žival je neprestano predla svoje niti in ju zapredala vanje, prav tako kakor naši pajki zapredejo ujete muhe. Danica se je po prestani grozi sicer spomnila, da bi pajka lahko ustrelila, toda bilo je že prepozno. Pajkove niti so se je tako tesno ovile, da se še ganiti ni mogla, kaj še, da bi mogla seči po samokresu. Tedaj je presunljivo zaklicala na pomoč...

Huda avtomobilska nesreča v Mariboru

Šofer zavozil v zid -- Trije so težko poškodovani, trije pa lažje
Avtomobil razbit

Maribor, 27. aprila.

Sinoči okrog 23. ure se je dogodila na Radvanski cesti težka avtomobilska nesreča, pri kateri je bilo 6 oseb težje in lažje ranjenih.

Izlet z najetimi avtomobili

Šest članska družba si je včeraj najela avto znamke »Tatra« avtomobilskega podjetja Hohnjec, katerega je vodil šofer Ivan Ročič, in se odpeljala popoldne v okolico. Naposled so bili v Radvanju, od koder so okrog 23. ure odhajali po Radvanski cesti proti domu.

Z vsoto silo v ograjni zid

Šofer je vozil zelo naglo in je z neznanega vzroka na oglu vojašnice Kralja Petra I. izgubil oblast nad vozom. Avto se je pričel zaganjati sem ter tja in se je naposled s tako silo zaletel v ograjni zid, da se je dvakrat prevrnil. Zaradi silnega sunka so se na avtomobilu zdrobile vse šipe in nastale tudi druge poškod-

be, tako da ceni lastnik Hohnjec celotno škodo na približno 15.000 Din. Pri tem so bili šofer in 2 potnika težje, trije drugi potniki pa lažje ranjeni.

Trije težko, trije lažje poškodovani

29letni brivec Franc Wirth si je zlomil levo ključnico in dobil tudi težje notranje poškodbe. 55letna zasebnica Leopoldina Eigel se je poškodovala na obrazu in levi roki ter si zlomila več reber. Šofer Ivan Ročič pa si je na razbiti šipi prerezal žil na zapestju leve roke. Vsi trije se zdravijo v bolnici. Poleg teh so ranjeni: 23letni trgovski pomočnik Rajko Primus na čelu in nogi, 24letna frizerka Ana Eigel na hrbtu in 24letna modistinja Albina Friedrich na rokah. Prvo pomoč jim je nudil rešilni oddelček iz mesta, ki jih je nato prepustil domači oskrbi. Ne-poškodovan je ostal samo zobotehnik Albert Ager.

Epilog rodbinske žalostne igre v Hočah

Gačnikovo slovo. — Smrt žene Katarine. — Pogreb nesrečnih žrtv.

Maribor, 27. aprila.

Strašna boška rodbinska žaložba je sedaj dovršena. Preiskava je ugotovila, da se je gostilničar Rudolf Gačnik že več dni ukvarjal s strašno mislijo, da bi se umoril, za umor vse svoje družine se je pa menda odločil šele v zadnjem trenutku. Že v četrtek in v petek se je poslavljaj od vseh svojih znancev, prijateljev in sorodnikov. V petek je bil, kakor smo že poročali, v Radvanju, kjer je bil doma in je tam obiskoval vse svoje sorodnike in na tistem od njih poslovil, dasi jim seveda ni povedal, kaj namerava.

Žene Katarine, ki je edina bila še živa, ko so orožniki vdrl v stanovanje, ni bilo mogoče rešiti. Podlegla je včeraj jutraj ob 4. uri poškodbam v tukajšnji bolnišnici. Pred smrtjo se ni več zavedla, zato je tudi ni bilo mogoče zaslišati. Njeno truplo so včeraj popoldne obducirali, danes jutraj pa prepeljali v mrtvašnico pokopališča v Radvanju, kamor je mestni pogrebni avto že v soboto pripeljal iz Hoč tudi trupla Rudolfa Gačnika in njegovih treh sinov. Mali Ivan še ni hodil v šolo, Karel je obiskoval ljudsko šolo v Hočah, Rudolf pa drugi razred realne gimnazije v Mariboru, kjer je bil zelo priiden in nadarjen dijak.

Vsi štirje so včeraj ležali v radvanski mrtvašnici v rakvah. Obiskale so jih ogromne množice ljudi iz Maribora in iz okolice, kjer so bili Gačnikovi splošno poznani. Tudi še danes jih je pokropilo mnogo znancev in prijateljev. Pretresljiv je bil danes pogled na pet rakev, ki so kričle vso Gačnikovo rodbino, dve črni moža in žene in tri bele, sinov. Danes popoldne so jih pokopali v skupnem grobu, izkopanim ob levi strani poti, ki vodi skozi pokopališče. K zadnjemu počitku jih je spremljala velika množica.

Velika poneverba v tovarni »Zlatorog«

Maribor, 27. aprila.

Tukajšnja tovarnica »Zlatorog« ima v Beogradu podružnično skladišče s trgovino, katero je upravljal že dve leti in pol Milan Pejnović, doma iz Zagreba. Pri pregledovanju knjig in blagajne so pa te dni organi centralne ugotovili, da manjka krog 230.000 Din. Pejnović je bil zaradi tega pozvan v Maribor, kjer so ga v soboto na kolodvoru, ko se je zopet hotel odpeljati, aretirali. Pri zaslišanju je Pejnović priznal, da je oškodovalec podjetja za krog 160 do 180 tisoč dinarjev. Pravi pa, da si tega denarja ni prisvojil, ampak da je blago prodal, da bi več prodal, ceneje kakor to določajo sklepi karteja, pri katerem je včlanjena tudi tovarnica »Zlatorog« in dajal tudi podkupnine, odnosno nagrade. Oddan bo sodišču.

Posestnik zagonetno izginil

Našel je smrt najbrž v Dravi.

Marenberg, 26. aprila.

Vsa Dravska dolina govori o nenadno izginulem posestniku Antonu Krevhu, p. d. Podlaufu, ki je doma v Trbnjah pri Vučenici. V petek 17. aprila zvečer je prišel v gostilno, ki jo upravlja mežnar, med drugim tudi posestnik Anton Krevh ter naročil četrto litra vina. Polovico ga je izpil, ostalo pa je pustil v kozarec. Preden pa je odšel iz gostilne, je naročil gostilničarju, naj mu ostanek shrani za drugi dan, da pride po njega.

Nato se je poslovil in odšel ne da bi povedal kam. Domov ga od tega časa ni bilo. Tudi videl ga ni nihče več. Za njim manjka do danes vsaka sled. Domači se upravičeno boje, da je našel smrt v valovih Drave, ki teče tam blizu.

Bučka

Šmarkov sejem. Letošnji sejem, ki se je vršil 25. t. m. je bil proti vsemu pričakovanju zelo slabo obiskan. Bilo je prignanih okrog 10 parov volov, malenkostno število krav in juncev, tudi svinj je bilo malo. Ta sejem je bil, lahko rečemo za polovico slabši od navadnih aprilskih. Čudno je le to, da je bilo prignane tako majhno število živine — glavnega kmetovega donosa. Pač pa je bila konjska kupčija zelo živahna in konji so se prodajali za lepe denarje. Na blagovnem trgu je kupčija popolnoma mirovala; kramarji se tožijo, da niti za stroške niso skupili. Sploh se je kazala vse obča denarna kriza.

Kaj znancev ze zasula je lopata. V Dolenjih Raduljih je nemila usoda pretregala nit življe-

nja 31-letnemu, posestnikovemu sinu Francu Pevcu. France je bolehal celih devet let, zadnja tri leta se ni mogel ganiti z bolniške postelje. Leta 1921. je odšel k vojakom in po odslužitvi še nekaj časa bival na našem jugu. Nakopal si je bolezen. Huden udarec je to za njegove starše, ker so pred dvema letoma izgubili svojega prvorojenca Lojzeta, kateri si je nakopal bolezensko kal na galški fronti. Pokojni France je bil zelo vpljudnega in postrežljivega vedenja. Vzgojen v narodno-naprednem duhu, je bil pri vseh prireditvah v pomoč. Počivaj mirno! Zaljubljen starišem in sorodnikom naše iskreno sožalje!

Puconci

Tudi pri nas smo ljudsko štetje končali in izkazali so se sledeči rezultati. V oklepaju štev. v letu 1921. Prebivalcev štev. občina 506 (489), od tega 236 (226) moških in 270 (263) žensk. Po materinskem jeziku je 480 (459) Slovencev, 2 Srbohrvata, 11 (25) Madžarov, 3 (4) Nemci in 10 (1) raznih. Jugosl. državljanstva je 497, italijanskega pa 9 preb. Po veri pa imamo 442 evangeličana, 62 rim. katoličana, 1 pravoslavnega in 1 izraelita. Zelo zanimivi so podatki dveh družin glede materinskega jezika. a) Oče je po mat. jeziku Madžar, mati pa Slovenka — 3 otroci Madžari??? b) Oče je po mat. jeziku Slovenec, mati, ki je že pokojna, je bila tudi prekmurska domačinka — a tudi tukaj so 3 otroci po mat. jeziku Madžari?? Najstarejši možak v občini je star 87 let, a najstarejša žena pa celo 93 let.

Sport

Krasna zmaga Ilirije.

Ljubljana, 27. aprila.

Jugoslovanski klub igrajo dobro le na lastnem igrišču — je rekel neki bivši avstrijski internacionalc. Izrek je vsekakor pomemben in precej točen. O tem smo se že neštokrat pričeli. Ponoven dokaz nam je prinesla nedeljska tekma Ilirija-Gradjanski. Ilirija je že doštokrat gostovala v Zagrebu — večinoma je doživela občuten poraz. Tudi zagrebški klub niso v Ljubljani dobili nikakih lahorik. Predvsem velja to za Gradjanskega, ki je v Ljubljani z včerajšnjim, doživel že peti poraz po Iliriji. Razen znanega debakla v državnem prvenstvu, ko je takratni državni prvak Gradjanski že v I. kolu izpadel, izgubivši v Ljubljani proti Iliriji s 0:5, ni bila še nobena zmaga Ilirije tako prepričevalna, kot včerajšnja.

Enajstotica domačih je v vsakem oziru predvedla boljšo igro in bi bila zmaga še večja, da ni stal v голу »purgerjev« famozni Mihelčič. Včerajšnja tekma nam je dala up, da v državnem prvenstvu Ljubljana vendar ne bo igrala povsem podrejeno vlogo.

Ilirija : Gradjanski 2:0 (1:0)

Moštvu sta nastopili v postavi:

Ilirija: Malič-Strehovec, Berges-Unterreiter, Dekleva, Pogačnik (Belak)-Pfeifer, Oman, Košak, Zitnik, Doberlet.

Gradjanski: Mihelčič - Bivec, Vidrih - Metelč. Fugi, Gajer-Stanković, Starovešči, Duković, Velimirovič, Kokotović.

Z igro, ki nam jo je nudila Ilirija, smo bili zadovoljni. Vsi igralci so bili z izrednim navdušenjem pri stvari. Ze od vsega početka niso dopustili nasprotniku, da bi razvil svojo igro. Vehementni napadi belo-zelenih so bili vedno velika nevarnost za goste. Posebno so se napadali izkazali kot streliči, dočim podajanje ni bilo vselej povsem točno. Tekmi je v precejšnji meri odločala defenzivna formacija. Dekleva je igral svojo najboljšo tekmo. V igri z glavke je bil neprekošnjiv. Njegovo podajanje na krilo je vzorno. Od ostalih je bil boljši Unterreiter. Obramba je bila zid, preko katere Gradjanski ni mogel. Strehovec je v sijajni formi, kot še nikoli.

Gradjanski sploh ni prišel do igre. Moštvo ni moglo opravičiti svojega renomeja. Zagrebški listi so ob priliki gostovanja Ilirije pisali, da ima Ilirija podlago za igranje nogometa, da pa igra začetniško. O Gradjanskem bi lahko topot isto napisali, vendar smatramo to za demagoško. Staro pravilo v nogometu pravi: moštvo igra le v toliko, kolikor mu nasprotnik dovoli. To se je pokazalo tudi včeraj.

Zmaga Ilirije je bila popolnoma zaslužena in je še premalo visoko izražena. Gradjanski je odšel brez gola — tudi opravičeno — saj ni imel niti ene zrele šanse.

Gole za Ilirijo sta zabila Pfeifer in Košak.

Sodnik g. Schneller je sodil dobro, vendar je dovolil Gradjanskemu preostro igro.

Prvenstvene tekme.

Nadaljevale so se tudi prvenstvene tekme. V I. razredu si je Svoboda zasigurala z zmago nad Grafiko s 5:1 (3:2) prvenstvo v Ljubljani. Ostale tekme: Jadran : Korotan 3:2, Slovan-

Zakon o uradnikih (U. Z.)

Nujno potreben vsakemu državnemu uradniku dobiti v upravi »Jugoslovana«, Podružnica v Mariboru Aleksandrova cesta štev. 24 Knjižica obsega 194 strani, od katerih odpade 17 na stvarno kazalo. Cena 18 Din Za poštino Din 1 v znamkah. Naročite ga še danes, ker je zaloga majhna.

Natakar 7:1, Svoboda rez.: Grafika rez. 1:6, Trbovlje: Primorje rez. 2:1.

Zunanje tekme:

Celje: Atletik:Hermes 3:3, Celje rez.:Atletik rez. 4:2.

Zagreb: Viktorija:Sparta 6:0, Željezničar:Sokol 6:1.

Čakovec: Concordia:Čakovec 4:2.

Beograd: Soko:Skopski SK 4:1, Soko pride v beograjsko ligo.

Subotica: Sand:Sašk 2:1. Finalna tekma za savezni pokal.

Dunaj: Rapid:WAC 4:3, Admira:Wacker 7:2.

Praga: Sparta:Meteor VIII 7:1, Bohemians:Nachod 6:0, Kladno:Teplitzer FC 5:2.

Amsterdam: Holandska:Nemčija 1:1.

Hazena.

Prvenstvo: Celje: Ilirija:Celje 10:0, Sevnica:Atena:Sava 21:0.

Mariborski sport.

SK Željezničar:SK Rapid 2:1 (2:1).

Maribor, 26. aprila.

Na Rapidovem igrišču se je odigrala prijateljska tekma med Željezničarjem in Rapidom, ki je končala s zasluženim zmago Željezničarja.

Moštvo Zel. je nastopilo kompletno. Težišče moštva je vsekakor v sprednjih delih enajstotice, dočim je kazala ožja obramba preveč vrzeli in pomanjkljivosti.

Rapid, ki je v zadnjih tekmah pokazal nestalno formo, tudi v tej tekmi ni mogel pokazati kvalitete.

Igra je bila jako živahna, včasih pa tudi preostira. Gole so zabili Pezdiček (11 m) v 26 min; Hofstetter v 29 min in Efferl v 37 min.

Sodil je objektivno g. dr. Planinšek.

V predtekmi je mladina Željezničarja zaslužen zmaga nad mladino ISSK Maribora v razmerju 2:0 (1:0). Sodil je dobro g. Vesnaver.

ISSK Maribor:SK Rapid (Celovec).

Danes je tukaj gostoval ISSK Maribor ter po lepi kombinaciji igri zaslužen zmagal s 2:0. Gostje so zapustili najboljši vtis.

Stafetni tek skozi Maribor.

Medklubski odbor LAS je priredil v nedeljo dopoldne propagandni stafetni tek skozi Maribor s startom izpred igrišča ISSK Maribora in s ciljem na Trgu svobode. Prireditve je v vsakem oziru prav dobro uspela. Organizacija je bila brezhibna.

Rezultati so bili naslednji:

ASK Rapid (Gutmaier, Mesark, Monderer, Hofer, Mühlstein, Jeglič, Barlovič) v času 4:18.5, 2. Sokol 4:33, 3. SK Željezničar 4:35, 4. SSK Maraton 4:41.

ISSK Maribor in SK Svoboda iz nerazumljivih razlogov se nista tekmovalja udeležila.

Tekmovalje za prvenstvo Dravske banovine v rokoborbi.

Maribor, 26. aprila.

V veliki dvorani Narodnega doma je priredil SK Željezničar rokoborne tekme za prvenstvo Dravske banovine. Tekmovanje je bilo prav dobro organizirano kar je glavna zasluga tajnika g. Fiserja.

Rezultati so bili naslednji:

I. Bantam kategorija: 1. Lobnik (Z.), 2. Časar (Z.).

II. Perolahka kategorija: 1. Gobec (Z.), 2. Geršček (Z.), 3. Mejavšek (Z.).

III. Lahka kategorija: 1. Metrnec (Croatia), 2. Abulnar (Ilirija), 3. Kampič (Z.).

IV. Welter kategorija: 1. Fišer (Z.), 2. Boričević (Croatia), 3. Spanec (Z.).

V. Srednja kategorija: 1. Pircher (Z.), 2. Zupan (Ilirija), 3. Gorjanc (Ilir.).

VI. Polteška kategorija: 1. Stare (Ilir.), 2. Geršček (Z.), 3. Kneschaeuek (Ilir.).

Končni placementi: SK Željezničar (Maribor) 32 točk, SK Ilirija (Ljubljana) 13 točk in SK Croatia (Zagreb) 8 točk.

Kot sodniki so fungirali gg. Kos Anton (Ilir.), Čeh I. (Ilir.) in Katalinič (Croatia).

Lep uspeh mariborskega kolesarja v Gradcu.

Talentirani dirkač mariborskega »Peruna« Bruno Fanning je včeraj startal na tradicionalni gorski dirki Maria Trost-Fasselberg in v kljub močni konkurenci dosegel v kategoriji seniorjev prvo mesto v času 13.58. Kot drugi se je plasiral Strucelj (Perun, Maribor).

Kastner & Ohler (Gradec):SK Željezničar 7:3.

Revančna boks tekma, ki se je vršila včeraj v Gradcu, je končala s zmago Gradčanov in sicer v istem razmerju kakor nedavno v Mariboru.

Kolesarska dirka »Edelweiss«

Kolesarski klub »Edelweiss« je priredil včeraj na progi Terno-Polskava-Tezno (30 km) otvoritveno kolesarsko dirko. Zmagal je Ledinek v času 1 uro, 2. je bil Lah v času 1:03, 3. Smeš 1:19.

Občni zbor SVD in sadjarski kongres

Z občnim zborom Sadjarskega in vrtnarskega društva za Dravsko banovino, ki bo v Mariboru dne 8. maja t. l., je združen tudi shod drevesničarjev in prvi sadjarski kongres. Spored vseh prireditelj je ta-le:

V soboto 2. maja shod drevesničarjev v hotelu »Orel«. Začetek ob 10. uri. Na tem shodu, ki je namenjen predvsem drevesničarjem, ki se ga pa lahko udeležijo sadjarji, se bodo obravnavala važna vprašanja glede vzreje sadnega naraščaja kakor: odporno drevesno deblo, debelotvorci, kakovost sadnega naraščaja, cene itd. — Po shodu ogled drevesnice bratov Dolinškov v Kamnici pri Mariboru. Stroji za drevesničarski obrat.

V nedeljo 3. maja redna letna skupščina SVD v veliki kazinski dvorani na Slomškovem trgu (poleg stolnice). Začetek ob 13. uri. Razen običajnih točk dnevnega reda je posebno važno sklepanje o event. združitvi društvenega glasila »Kmetovalcem«. — Po zaključku skupen ogled vinarne in sadjarske šole.

V ponedeljek 4. maja sadjarski kongres v isti dvorani. Začetek ob 8. uri. Dnevni red: Razprava o sadni kupčiji. Poročevalca gg. ravnatelj Jos. Priol in ravnatelj Fr. Rudl. — Zati-ranje sadnih zajedavcev, sredstva, obligatorno zatiranje. Poročevalec g. inž. Jos. Skubic. — Predlogi drevesničarskega odseka. Poroča g. Iv. Dolinšek. Po kongresu skupen zlet v St. H. pri Mariboru. Ogled velikih sadovnjakov gg. bratov Kataliničev, P. Mrivica, Bauman, Dim-nika i. dr.

Sadjarji ne zamudite prilike in udeležite se v velikem številu teh prireditelj! Vedite, da je sadjarstvo dandanes najvažnejša kmet. panoga in da se vam bodo stroški udeležbe obilo po-plačali.

Združene papirnice Vevče, Goričane in Medvode d. d. v Ljubljani

so imele dne 27. aprila svoj redni občni zbor, na katerem se je odobril računski zaključek za minulo poslovno leto in pritrdilo predlogu upravnega sveta na 8% dividendo. Kuponi druž-binskih delnic št. 11 se bodo torej vnovčili po-šeni s 1. majem 1931 z Din 8 — pri Ljubljanski kreditni banki v Ljubljani in pri njeni podruž-nici v Zagrebu. 1146

Gospodarske vesti

× »Jugoslavijac« opšte osigurajoče društvo u Beogradu. Iz bilančnega poročila je razvidno, da je zavarovalnica v preteklem poslovnem letu dosegla Din 2.080.241,69 čistega dobička. Divi-denda znaša 20% ali 100 dinarjev za delnico. Zavarovalnica si je tudi v naši banovini utrdila svoj položaj in je njen razvoj vsekakor zado-voljiv.

× Putnik d. d., Beograd. Preteklo poslovno leto naše najvažnejše potniške organizacije pri-kazuje Din 587.597,90 izgube, ki je nastala vsled veliki investicij, povečanja informacijskega in propagandnega dela ter reguliranja uradniškega vprašanja. Zato je ta izguba podrejenega značaja in samo prehodna.

× Drevesne škroplilnice za sadno drevje. Kr. banska uprava v Ljubljani je dodelila tukajš-njim kmetijskim organizacijam 2 prevoznici in 3 nahrbtnne samodelne škroplilnice od tvrdice Carl Platz. Po eno prevoznico škroplilnico sta prejeli kmetijska podružnica v Beltincih in Ro-dovniško društvo Lakoš-Kapca; po eno nahrbt-no pa Radovniško društvo v Dolgi vasi, Nedelici in Peteševcih. Prevozne škroplilnice stanejo ena po 1908 Din, nahrbtnne pa po 650 Din. K temu prispeva sreski kmetijski odbor za prevozne po 750 Din, za nahrbtnne pa 250 Din, dočim pre-ostanek plačajo društva sama. Sadjarski refe-rent g. Lipove Janko je ob priliki svojih stro-kovnih predavanj na sadjarskem tečaju v Gor-njem Lakošu preizkusil prevoznico in samodel-no nahrbtnno škroplilnico ter ugotovil, da odlič-no delujejo, posebno prevozne, le pri nahrbtnnih bi bilo za zimsko škropljenje potrebno izmenja-ti razpršilnike z boljšimi. V splošnem pa so društva jako zadovoljna s temi škroplilnicami.

× Vinotoči. Zadnji čas je začelo prihajati na sresko načelstvo mnogo prošelj za izdajo dovo-ljenj za otvoritev vinotočev. Sreska načelstva pa, ki so v tem pogledu previdna, so se posta-vila na stališče, da v bodoče ne bodo izdajala takih dovoljenj tistim posestnikom, ki imajo v svojem vinogradu le en trs šmarnice. Za to leto so se sicer še izdajala taka dovoljenja, to-da le pod pogojem, če se je prošilec zavezal, da bo tekom enega leta vso šmarnico izkričil ali na zeleno precepil. Da ne bo v bodoče ne-potrebni potov in jamranja, če se komu od-

vzame za vinotoč, je najboljšje, da se vsak drži navodil in nasvetov, ki mu jih da tozadevni g. referent.

Dobave

Direkcija državnega rudnika Breza sprejema do 7. maja t. l. ponudbe glede dobave 280 m balat-jermen.

Direkcija državnega rudnika Zabukovca pri Celju sprejema do 7. maja t. l. ponudbe glede dobave 56 kub. metrov smrekovih ali borovih desk ter glede dobave raznega električnega ma-terijala.

Direkcija državnega rudnika Kreka sprejema do 9. maja t. l. ponudbe glede dobave 4.000 kg riža in 40.800 kg pšenične moke.

Direkcija državnega rudnika Senjski Rudnik sprejema do 4. maja t. l. ponudbe glede dobave pocinkane pločevine.

Direkcija državnega rudnika Kreka sprejema do 11. maja t. l. ponudbe glede dobave 40.800 kg pšenične moke.

Pomorska vojna akademija Dubrovnik spreje-ma do 11. maja t. l. ponudbe glede dobave uni-form za gojene pomorske vojne akademije.

Direkcija državnega rudnika Kakanj spreje-ma do 6. maj t. l. ponudbe glede dobave 2 sti-skalnic, 50 kg špirta, 100 kg solne kisline in 10 kg žveplene kisline.

Borzna poročila

dne 27. aprila 1931.

Devize

Ljubljana, 27. aprila. Amsterdam 22:845, Ber-lin 13:525—13:555, Bruselj 7:908, Budimpešta 9:9124, Curih 1093:80—1096:80, Dunaj 7:9807 do 8:0107, London 275:95—276:75, Newyork 56:745, Pariz 221:27—223:27, Praga 168—168:80, Trst 297:55—297:70.

Zagreb, 27. aprila. Amsterdam 22:845 bl., Du-naj 798:07—801:07, Berlin 13:525—13:555, Bru-selj 790:80 bl., Budimpešta 989:74—992:74, Lon-don 275:95—276:75, Milan 296:612—298:612, New-york ček 56:645—56:845, Pariz 221:10—223:10, Praga 168—168:80, Zürich 1093:80—1096:80.

Beograd, 27. aprila. Berlin 13:5250—13:5550, Budimpešta 989:74—992:74, Bukarešta 33:77 do 34:27, Dunaj 798:07—801:07, London 275:95 do 276:75, Milan 296:55—298:55, Newyork 56:6450 do 56:8450, Pariz 221:27—223:27, Zürich 1093:80 do 1096:80, Stockholm 15:21—15:25.

Dunaj, 27. aprila. Amsterdam 285:62, Atene 9:2113, Beograd 12:4987, Berlin 169:27, Bruselj 98:84, Budimpešta 123:91, Bukarešta 4:2275, Lon-don 34:54, Madrid 72, Milan 37:206, Newyork 710:50, Pariz 27:77, Praga 21:04, Sofija 5:1470, Stockholm 190:30, Kopenhagen 190:05, Varšava 79:57, Curih 136:86.

Curih, 27. apr. Beograd 9:1312, Pariz 20:2925, London 25:2287, Newyork 518:95, Bruselj 72:20, Milan 27:1825, Madrid 52:25, Amsterdam 208:575, Berlin 123:64, Dunaj 73:01, Sofija 3:76, Praga 15:37, Varšava 58:20, Budimpešta 90:50.

Vrednostni papirji

Zagreb, 27. apr. Drž. papirji: 7% invest. pos. 88:25—88:75, vojna škoda ar. 426—426:50 (426, 426:50), kasa 426—426:50 (426:50), maj 426 d., dec. 426—428, 4% agr. obv. 51:50—52:50, 7% Bler 83:25—84:37 (83:75, 83:50, 83:25), 8% Bler 93:25—94 (93:50), 7% pos. hipot. b. 84 do 85:25, Beglučki 67:75—68:50. — Banke: Hrvat-ska 50—60, Praštediona 925—945, Union 174 do 176, Jugo 73—74, Ljublj. kred. 120 d., Na-rodna banka 7850—7950, Srbska 187—190, Ze-maljska 140—142. — Industrija: Sečerana Osijek 295—300, Trboveljska 305—310, Slavonija 200 d., Vevče 128 d. — Tob. srečke 25 bl., Rdeči križ 38 d., Nar. šum. 25 d., Guttm 128 do 130, Danica 90 bl., Drava 235—237, Isis 45 do 50, Dubrovačka 382:50—390, Jad. plov. 525 d., Oceanija 195—202.

Beograd, 27. aprila, 7% inv. pos. 87:50, 7% Bler 83:50, 8% Bler 93:50—94, 7% pos. hip. b. 85:25, 4% agr. obv. 51—52, 6% begl. obv. 67:75 do 68:25, voj. škoda 426:50—427, Narodna ban-ka 7850.

Dunaj, 27. aprila. Bankverein 16:05, Kreditni zavod 45:50, Dunav-Sava-Adria 13:65, Prioritete 88:80.

Žitna tržišča

Na ljubljanskem tržišču tendenca čvrsta, pro-met: 1 vag. pšenica, 1 vag. moka.

Novi Sad, 27. aprila. Vse neizpremenjeno. Promet: pšenica 10 vagonov, ječmen 1, koruza 25, moka 11 vagonov. Tendenca: neizpreme-njena.

Budimpešta, 27. aprila. Tendenca: neenotna, promet: žitahnejši. Pšenica: maj 15:50—15:56 (15:53—15:54), jun. 15:45—15:52 (15:48—15:47), Rž: maj 14:10 (13:98—14), Koruza maj 13:60 do 13:74 (13:60—13:62), jul. 13:90—14:06 (13:98 do 13:99), trans. maj 10:95—11 (10:85—10:90), jul. 11:30—11:40 (11:25—11:35).

Ljubljansko lesno tržišče

Tendenca neizpremenjena mlačna, promet: 2 vag. oglja, 12 vag. desk in plohov.

URE ZA BIRMO
nudi najcenejše
IVAN PAKIŽ
Ljubljana
Prod. Škofjo štov. 15

lec.ion 2039
Premog
suha drva
Pogačnik, Bohoričeva
ulica 5

Bukova drva
trboveljski premog
pri tt.
„KURIVO“
LJUBLJANA
Dunajska cesta 33
(na Balkanu)
Telefon št. 34 - 43

IVO GRILC
LJUBLJANA, Mestni trg 17
(Cankarjevo nabrežje 25)
Popravilo in previjanje
vseh vrst motorjev, gene-ratorjev in transformator-jev. — Specijalni oddelk
za previjanje in popravila
autodinam. — Precizna
popravila vseh vrst zdrav-niških, zobozdravniških i. t. d. aparatov.

Stalna razstava
umetniških slik in ve-lika izbira okvirjev.
Prevzame vsa rezbar-ska in pozlatarska dela

A. KOS
Ljubljana, Mestni trg
št. 25 (nasproti magi-strata). 1094

Pianini!
Pianini!
Pianini!

Iz Berlina je došel pot-nik tovarne klavirjev in pripeljal s seboj 3 pia-nine za reklamo, ki jih proda zelo poceni. Pia-nini so s pravim an-gleskim mehanizmom. — Vprašati v hotelu »Slone«. 1129

Oglasujte
v
„Jugoslovanu“

Razprodaja

Po globoko znižanih cenah se razprodaja cela zaloga raznovrst-nih moških, fantov-skih in otroških oblek, površnikov, suknjičev, usnatih in navadnih, modnih kot sportnih blač itd. samo v konfekciji »Franced F. K. DERENDA, Ljubljana, Gradišče št. 4., to je nasproti dram-skega gledališča. Izkoristite to izred-no priliko.

Email d. z o. z.

Ljubljana 7
Beljaška 4 - Telef. 3252

emajlira in ponik-ljuje po naročilu

NA ZALOGI: Lutz-ove peči, napisne tablice — črpalke z ventili brez usnja in raz-pršilci za gnojnice — avtogeno varenje

Email d. z o. z.

Ljubljana 7
Beljaška 4 1084

Fotomeyer

Maribor, Gosposka ul. 39. - Vse foto-potreb-sčine kakor aparati se dajejo na obroke. Iz-delava amaterskih slik v 4 urah. 986

Logavice, roka-vice, volna in bombaž 400

najceneje in v veliki izbiri pri
KARL PRELOG
Ljubljana, Židovska
ulica in Stari trg

Trstje za strope

naročajte le pri domači tvornici, katera EDINA izdeluje to blago

iz najboljšega materijala in prodaja najceneje

Jos. R. PUH, Ljubljana, Gradaška 22
Telefon 2513 1058

Original CHABESO

je najboljša, najcenejša in najzdravejša brez-alkoholna pijača
Pije se tudi lahko zmešano z vinom kateremu da posebno dober okus
Dobiva se povsod — Zahtevajte samo originalni Chabeso

Tovarna Chabeso:
Maribor, Aleksandrova c. 162 in Ljubljana, Celovška c. 79

Makulturni papir

se po ceni proda
Na razpolago večja količina
Naslov v upravi

Hranilnica Dravske Banovine, Maribor.

Razpis

Hranilnica Dravske Banovine, Maribor bo oddala pri zgradbi obratnega in stanovanjskega poslopja v Mariboru na oglu Sloven-ske in Gosposke ulice sledeča dela:

1. Centralno kurjavo in sanitarno opremo.
2. Električne instalacije.

Ponudbe se morajo postaviti posebej za vsako delo odnosno za vsako izmed razpisanih skupin. V proračunu je staviti enotne cene. V originalnem izvodu proračuna morajo biti cene lastnoročno vpi-sane, skupne cene se morajo točno pomnožiti in sešteti, končne zneske proračuna pa izpisati s številkami in besedami.

Ponudbe z vsemi predpisanimi prilogami naj ponudniki vložijo v posebnih zapečatenih ovojih z napisom »Ponudba za izvršitev..... del pri zgradbi obratnega in stanovanjskega poslopja Hranilnice Dravske Banovine, Maribor.

Vse ponudbe naj se vložijo pri ravnateljstvu Hranilnice Dravske Banovine, Maribor, Trg Svobode št. 3 do 11. maja 1931. do 12. ure dopoldne.

Vsak ponudnik mora položiti pri blagajni Hranilnice Dravske Banovine Maribor varščino in sicer tuzemci v iznosu 5%, inozemci pa v iznosu 10% proračunjenega zneska.

Kot varščino morejo vložiti ponudniki:

- a) nevinkulirane vložne knjižice kakega pučilarno-varnega za-voda ali garancijsko pismo kake velebanke ali gotovino,
- b) državne vrednostne papirje po nominalni vrednosti.

Ponudbi mora biti priloženo pismeno potrdilo pristojne trgov-sko-obrtne zbornice, esnafa ali sindikata o pravici sodelovanja pri javnih licitacijah.

Ponudbe, ki ne bi odgovarjale vsem stavljenim pogojem, kakor tudi vse naknadno došle ali brzojavno prijavljene ponudbe, se ne bodo upoštevale.

Hranilnica Dravske Banovine Maribor ni dolžna sprejeti niti ene ponudbe in tudi najcenejše ne in ni dolžna utemeljiti izvolitev zdražitelja.

Vse za razpis potrebne pripomočke dobe reflektanti pri ravna-teljstvu Hranilnice Dravske Banovine Maribor za ceno od Din 100.

MARIBOR, dne 27. aprila 1931.

HRANILNICA DRAVSKE BANOVINE
Maribor

Zahvala

vsem, ki so ob priliki izgube naše ljube mame, stare mame sestre, tašče itd., gospe

Ane Rotar roj. Dolžan

sočustvovali z nami.

Zlasti se zahvalujemo č. g. vikarju Žalarju za njegove lepe poslovilne, oziroma tolažilne besede ob odprtem grobu, gospodu dr. Arnšku za vso njegovo skrb in trud ob času bolezni, kakor tudi vsem onim, ki so blago pokojno premili na njeni zadnji poti.

Hrastnik, Prevalje, Banja Luka, Maribor, Ljubljana, Zagreb, Bled, Litija, Sušak, Radovljica, dne 25. aprila 1931.

Žalujoči ostali

Kultura

Premijera Slehrnika

V nedeljo zvečer se je pred skoraj docela polnim opernim gledališčem vršila premijera Hoffmannsthalovega misterija Slehrnik v režiji prof. Sesta. Misterij prikazuje življenje in smrt bogatstva, ki mu ni mar ne dobrih dejanj ne Boga in ki se z lahkomišelnim sladostnim predajo samo uživanju in kopicenju denarja; za vsakogar, ki mu prihaja trka na vest, za opomine svoje matere in za vse je glob. Potem ga v sredo njegovih veselje pride klicati smrt. Bogati Slehrnik se strahotno zgrozi in se z brezupnimi rokami oklepa svoje družine, svoje ljubice in vseh, s katerimi je preživel toliko sladkih ur, toda zaman: na pot skozi smrt ga ne more in ne mara spremiti nihče njegovih družnikov, v to jabolko mora ugrizniti čisto sam. Slehrnik pade na kolena in se ob zadnji uri spokori. V naročju svojih redkih dobrih del in svoje šibke vere gre njegova bela duša za godbo rajskih glasov v nebo.

Misterij je napisan v tistem starem primitivističnem slogu in duhu, v kakršnem so pisana pač vsa tradicionalna literarna dela, ki so vznikli iz ljudstva in so naravnost preprosta namenjena ljudstvu. Logika dejanja je tako preprosta, nagla in površna, kakor je logika v pravljicah. Za sodobnega gledalca je zaradi tega zlasti osrednji smisel misterija: spreobrnitev Slehrnika in njega sprejem v nebesa — zelo, zelo koščljive cene. Delo, v katero je položen neki globok verski odinev, se ob nerodnem odskremu podajanja tu prav lahko izmaliči v pobujanje. Vzgled bogatega Slehrnika, ki svoj živ dan ni na svetu delal ničesar drugega kakor greh, samo za svojo zadnjo minuto se je pogreznil vase in se pokesal in precej nato bel in čist stopil v nebo, bi skoraj lažje zapeljeval kakor pa spreobračal; zelo lahko bi Slehrnik postal junak tiste površne, licemske vernosti, ki je samo pri vrhu srca in ki je zelo mnogo na svetu, pa je nikoli ne srečamo v dejanjih. In v nedeljo je človek skoraj imel vtis, da se je zgodilo tako.

Tekst sam — zelo lep prevod O. Župančiča — bi bilo najbrž treba že predelati; nekateri

dialogi so z neprestanim razvlečenim ponavljanjem poslušalca bolj odvajali kakor pritežali. Sestova uprizoritev je bila slikovita v scenah in figurah — tisti dobrodošni prastari primitivizem misterija pa je med podobami splahnel v nič in iluzije ni bilo od nikoder. Zlasti prologu in pa koncu, ki sta oba najbolj daleč dvignjena od realnosti, je manjkalo tiste božje eterične prosodnosti, ki je položena v primitivni tekst. Nekateri nerodnosti je pač zakrivil avtor sam; posebej Dela na primer, ki prideja na koncu reševati Slehrnikovo dušo, so v tej formi tako mizeren domislek, da je bila največjega občutstva in razumevanja na vsem večeru deležna ga. Šaričeva, ki jih je morala predstavljati. Te pisateljeve estetske napake pač ne bi mogli popraviti nihče drug kakor zelo svobodna in sodobna režija, ki bi si upala tem Delom vdahniti čisto novo podobo.

Tako pa je bila vsa uprizoritev — razen prizorov, ki so se po svojem videzu približali realizmu — skoraj sama nemoč. Levor (Slehrnik) je s svojo znano silo nosil središče igre, toda pri realistični maniri mu njegove v resnici simbolične tragedije in očesnja kar ni bilo verjeti. Njegova najozja družba (Cesar, Marija Vera, Nablocka, Lipah, Daneš) je z njim še najbolj harmonično tvorila celoto, dasi je bilo povsod kaj premalo ali kaj preveč; čisto brez upa zmage je, geji. Nablocki dati prednati slovenski verz. Iz kaosa onostranstva in simbolične sta morda samo Skrbineš in pa Kralj rešila vsak svojo podobo.

Fri.

Koncert »Kola jugoslovanskih sester«

Ob priliki proslave desetletnice je priredilo »Kolo jugoslovanskih sester« koncert, ki se je vršil dne 25. t. m. v Unionu in ki so se ga poleg številnega občinstva udeležili tudi najodličnejši predstavniki oblasti. Sodeloval je moški zbor »Grafike« pod vodstvom Grünbina, slovenski vokalni kvintet, mešani zbor »Ljubljanskega Zvona« pod Prelovčevim vodstvom, gospa Pavla Lovšetova, gospod Mirko Honerlein (gosi) in pri klavirju g. Marjan Lipovšek. Ves spored je bil zelo dobro izvajen, največjih sim-

patij je bila deležna gospa Lovšetova, ki je brljala z Nikolajevim ario iz »Veselih žen wind-sorskih« in s Stritofovimi priredbami Vrazovih. »Grafika« in »Ljubljanski Zvon« sta iznova pokazala svoje kvalitete, slovenski vokalni kvintet pa zopet lep napredek. G. Honerlein pa za take nastope še ni — mogoče tudi ne bo. Skoda, da niso namesto njega vzeli n. pr. Pfeiferja ali Prevorška. Ves koncert je potekel zelo animirano. Lipovšek pri klavirju je bil izboren kakor vedno.

Slavko Ostere.

Šentjakobsko gledališče: Premijera »Gospoda senatorja«

V soboto so Šentjakobčani postavili na oder novo veseligr. Nova zasedba se je posrečila in menda radi tega je bil obisk reprize v nedeljo še boljši.

Senator je igra, ki dve uri zabava. Je pravzaprav igra življenja z ljudmi. To je tako globok studenec komike, da so vse neslanosti in burke pred njo nič. Situacija in figure igrajo, režiser ima lahek posel in igravec lahko pokaže rutino. Malo imamo takih stvari ter je popolnoma prav, da si je Šentjakob eno prisvojil. Imel bo dostikrat polno dvorano in šolo, ako izdela vse do popolnosti, da bi mu kar pripočil »Senatorja« v program gostovanj, s katerimi se proslavlja po naši deželi.

Situacija senatorjevega zeta je pač koščljiva za moža, ki je bil nekoč pristen dijak, a zdaj — sicer bogat — komaj še diha v novem svetu, kjer vlada tenkočutni tast. Zeta igra Kunc z vso psihološko resničnostjo. Svojo vlogo stopnjuje do konca; vse, kar se z njim godi, je tako kruto, da sočustvujemo, in temu bi skoraj dejal dobra študija. Kunc je izvel vlogo častno in ima pri uspehu prvo zaslug. V igri je obratno. Spreten izkoriščevalec tujih, lastnih in zopet tujih zadržev je tu »gospod senator«, star mož, v resnici star mož. Tenkovešten tiran nove rod-binske žrtve je zato le radi tega, ker mu je všeč, da komandira. Dr. Gering mu pretrga oblast, mu odtuji zeta in hčer, nazadnje pa le podleže in celo vzame senatorjevo drugo hčer. Senator in njegova žena sta divna vladarja. Sebi nista na jasnem, a drugim sijajno: vsak ze-

lov gib je določen in zabeležen v notesu, ki ga upravlja skupno. Nekoliko se njun zakon mame, toda nič hudega. Dobroživka sta. Tako sta jih Kosak in Bučarjeva tudi dobro igrala. Oba poznamo, koliko humorja spravi v svojo figuro. Hčerki sta viden prehod, predstavljata moč rodbine, za katero se v začetku bojimo, da že usiha in se duši v filistrstvu. Starejša prve ves svet po dobrodošlih naukih moževega prijatelja, čigar nenadni prihod je — bomba. Igral ga je uspešno Škerlj, ki je v takih vlogah doma. Z njegovim pojavom je obrat igre pristen in razumljiv. Pirčeva je tu učinkovito preselila prvo vlogo senatorjeve hčerke z vlogo mlade žene. Prav tako smo zadovoljni z naviko Baranove, ki jo igra živahno. Bratovo dekle je pogodila Kramarjeva — mirno in boječo. Proti koncu bi se seveda lahko nekoliko spremenila, ko pride njen mladi senator. V osebi Lavriča se ta dotlej nevidni, a znani možakar pošteno brezobzirno vrne domov in sodeluje pri dvojni zaroki. Ali ni to sijajno? Sluga visoke familije kar uživa in je v sceni glavnega spora za rodbinski obed izvrsten. Karus mu je dal jako slovesno vedenje. V tem slogu ima režija (Bučar) hvaležna tla. Prva repriza je bila v podobnostih še bolj tekoča. »Senator« pride morda še večkrat na vrsto, vmes pa veseligr »Deviški venec«.

V. B.

REPERTOAR NARODNEGA GLEDALIŠČA V LJUBLJANI

Drama.

Začetek ob 20. uri zvečer.

Torek, 28. aprila: Zaprt.

Sreda, 29. aprila: »Pri belem konjiščku«. Red A. Četrtak, 30. aprila: »Slehnika«. Predstava v operi. Red D.

Opera.

Začetek ob 20. uri zvečer.

Torek, 28. aprila: »Luiza«. Red E.

Sreda, 29. aprila: »Oj ta premlatana ljubezen«. Premijera izvirne operete. Izven.

NARODNO GLEDALIŠČE V MARIBORU

Torek, 28. aprila ob 20. uri: »Čaršavska kneginja«. Kuponi. Gostovanje gđe. Marice Lubjeve.

Službene objave

Razglasi kraljevske banske uprave

Št. V-No. 504/40.

1093a—2—2

Razglas o licitaciji.

Kraljevska banska uprava v Ljubljani razpisuje na podstavi členov 86. do 98. zakona o državnem računovodstvu z dne 6. marca 1910. in njegovih izpremembah odnošno dopolnitev za prevzem dobave iz murskih prodišč pri Gor. Radgoni ter njega dovoza na banov. cesto Sv. Benedikt—Lomanoše in sicer:

1. 7.480 m³ gramoza, velikosti 15—20 cm, prorač. cena 68.— Din za 1 m³,
2. 13.000 m³ gramoza, zrna 0,5—6 cm, ter peska v določenem razmerju Din 80 m³

II. javno pismeno ofertalno licitacijo na dan 7. maja 1931. ob enajstih v sobi št. 17 teh. oddelka kr. banske uprave v Ljubljani. Istotam se dobivajo med uradnimi urami na vpogled potrebni podatki, pojasnila in ofertni pripomočki.

Ponudbe se morejo glasiti na vse vrste del v obliki enotnega popusta v odstotkih na cene odobrenega proračuna, ki znaša Din 1.548.640.—.

Kraljevska banska uprava Dravske banovine

v Ljubljani, dne 18. aprila 1931.

Razglasi sodišč in sodnih oblastev

U 3631—3.

1120

V imenu Njeg. Vel. kralja!

Podpisano sodišče je razsodilo s sodbo z dne 18. marca 1931, da je Pajk Uršula, stara 39 let, po poklicu gostilničarka v Doropolju št. 8, kriva prestopka po čl. 6 zakona o pobujanju draginje življenjskih potrebščin in brezvestne spekulacije, storjenega s tem, da v marcu 1931 v svoji gostilni v Doropolju ni imela živlom in pi-jačam, torej življenjskim potrebščinam, niti sumarno niti podrobno označenih cen, da jih lahko vsakdo vidi.

Zato je obsojena po § 3 zak. o podaljšanju veljavnosti zak. predpisov o kaznovanju prekrškov z dne 31. decembra 1929 na 24 ur zapora in 50 Din globe, ki se izpremeni ob neizterljivosti v nadaljno kazen 24 ur zapora.

Okrajno sodišče v Sevnici odd. II., dne 18. aprila 1931.

*

C III 180/31—3.

1116

Oklic.

Tožena stranka Gajser Rozalija, posestnica pri Sv. Lovrencu, Dr. p., je vložila proti toženi stranki Sitar Marija, služkinji v Barislavcih, sedaj neznanega bivališča,

radi 4200.— Din k opr. št. C III 180/31—1 tožbo.

Narok za ustno razpravo se je določil na 19. maja 1931 dop. ob poldvanajstih pred tem sodiščem v izbi št. 14. Ker je bivališče tožene stranke neznan, se postavlja g. Rajko Alt, višji pisarniški oficijal v Ptuj, za skrbnika, ki jo bo zastopal na njeno nevarnost in stroške, dokler ne nastopi sama ali ne imenuje pooblaščenca.

Okrajno sodišče v Ptuj, odd. III., dne 24. aprila 1931.

*

E 538/30—6.

1119

Dražbeni oklic.

Dne 29. maja 1931. ob devetih bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 2 dražba nepremičnin: 1/2 zemljiške knjige k. o. Raka, vl. št. 1642.

Cenilna vrednost: 1087.— Din, najmanjši ponudek: 734.— Din.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče v Krškem, dne 13. aprila 1931.

*

E 36/24—47.

1115

Dražbeni oklic.

Dne 3. junija 1931. ob devetih bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 3 ponovna dražba nepremičnin polovice; zemljiška knjiga Briga, vl. št. 10.

Cenilna vrednost: 16.455 Din 25 p; vrednost pritlikline: 675 Din; najmanjši ponudek: 8228 Din.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče v Kočevju, dne 21. aprila 1931.

*

E 36/31—6.

1118

Dražbeni oklic.

Dne 5. junija 1931 ob desetih bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 2 dražba nepremičnin: zemljiška knjiga k. o. Cerklje, vl. št. 22.

Cenilna vrednost: 41.079 Din; vrednost pritlikline: 13.855 Din; najmanjši ponudek: 36.624 Din.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je priglasiti sodišču najpozneje pri draž-

benem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče v Krškem, dne 11. aprila 1931.

*

E 22/31—6.

1117

Dražbeni oklic.

Dne 5. junija 1931. ob polenajstih bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 2 dražba nepremičnin: zemljiška knjiga k. o. Drnovo, vl. št. 419.

Cenilna vrednost: 274640 Din; najmanjši ponudek: 1832.— Din.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče v Krškem, dne 11. aprila 1931.

Vpisi v združni register.

Vpisale so se izpremembe in dodatki pri nastopnih združgah:

437. Sedež: Sv. Rupert v Slov. Goricah.

Dan vpisa: 16. aprila 1931.

Besedilo: Hranilnica in posojilnica pri Sv. Rupertu v Slov. Goricah, registrirana zadruga z neomejeno zavezo.

Združna pravila so se izpremenila v § 4. Okrožno kot trgovsko sodišče v Mariboru, dne 16. aprila 1931.

Firm 313/31 — Zadr. IV 58/5.

*

438. Sedež: Sv. Trojica v Slov. goricah.

Dan vpisa: 16. aprila 1931.

Besedilo: Posojilnica pri Sv. Trojici v Slov. gor., registrirana zadruga z neomejeno zavezo.

Združna pravila so se izpremenila v § 62.

Okrožno kot trgovsko sodišče v Mariboru, dne 16. aprila 1931.

Firm 314/31 — Zadr. I 31/48.

Konkurzni razglasi

Sa 12/31—2.

1125

439.

Poravnalni oklic.

Uvedba poravnalnega postopanja o imovini Žerak Ignaca, trg., Vransko.

Poravnalni sodnik Zdošek Josip, starešina okrajnega sodišča na Vranskem. Poravnalni upravnik dr. Godnič Josip, odvetnik na Vranskem.

Narok za sklepanje poravnave pri okrajnem sodišču, na Vranskem dne 28. maja 1931 ob desetih. Rok za oglasitev do 20. maja 1931.

Okrajno sodišče v Celju, odd. I., dne 22. aprila 1931.

Razglasi raznih uradov in oblastev

Št. 98/K.

1108—3—2

Razglas.

o prvi pismeni ofertalni licitaciji za izvršitev vodovodnih del v trgu Sevnica, srez Brežice.

Občinski urad v Sevnici razpisuje po naročilu kraljevske banske uprave 13. aprila t. l. br. V. No. 2525/13 in na podstavi čl. 86. do 98. zakona o državnem računovodstvu z dne 6. marca 1910. ter njegovih sprememb odnošno spopolnitev za prevzem in izvršitev vodovodnih del v Sevnici prvo javno pismeno ofertalno licitacijo na dan

5. junija 1931. ob enajstih

v prostorih občinske pisarne v Sevnici.

Narčti in proračuni so interesentom na razpolago med uradnimi urami v prostorih občinskega urada v Sevnici.

Ponudbe je predložiti v obliki enotnega popusta v procentih na enotno ceno uradno odmerjenega proračuna v iznosu Din 579.924.—.

Zapečatene ponudbe opremljene s kolkom za Din 100.— priloge s kolkom za 2 Din morejo izročiti ponudniki ali njih pooblaščenca, na dan licitacije z označbo »Ponudba za oddajo vodovodnih del v Sevnici« od ponudnika N. N. neposredno predsedniku licitacijske komisije med 10. in 11. uro dopoldan. Na poznejše ali nepravilno opremljene ponudbe se ne bo oziralo.

Vsak ponudnik mora v ponudbi izrecno izjaviti, da v celoti pristaja na vse splošne in tehnične pogoje, ter mora položiti kavcijo: domačini Din 50.000.— tuji državljani Din 116.000.— na vrednostnih papirjih, oziroma garancijskih pismih, izdanih po denarnem zavodu v smislu čl. 86. zakona o drž. računovodstvu in registriranih v smislu čl. 24. pravilnika za izvrševanje določil iz oddelka »B« pogodbe in nabave.

O položeni kavciji prejme ponudnik blagajnično položnico. To položnico, nadalje potrjeno davčnega urada o poravnavi vseh davčnih plačil, potrdilo ministrstva za zgradbe, da se sme ponudnik udeležiti udeleževati javnih licitacij, in potrdilo pristojne zbornice za TOI o sposobnosti je obenem z vročitvijo ponudbe predložiti predsedniku licitacijske komisije.

Pooblaščenici morajo poleg tega predložiti pooblastilo, da smejo zastopati svojo firmo pri licitaciji. Občina si pridržuje pravico oddati razpisano delo ne oziroma se na višino ponudbene vsote. Vsak ponudnik mora ostati v besedi 30 (trideset) dni po licitaciji.

Občinski urad v Sevnici, dne 23. aprila 1931.

Razne objave

1118

Objava.

Izgubil sem odpustnico obrtne šole v Mariboru izdano leta 1928 na ime Falk Oskar, Maribor.

Proglasam jo za neveljavno.

Falk Oskar, s. r., Maribor.

E. M. Remarque:

Pot nazaj

Roman

(Copyright by M. Feature Syndicate.
Ponatis, tudi v izveščku, prepovedan.)

»Ker imamo pravo do tega. Saj vendar poznate tisti ministrov odlok, v katerem pravi, da veronauk ni obvezen predmet. S svojo trdovratnostjo nas silite, da se te odločbe poslužimo. V nekaj dneh boste imeli potemtakem v deželi eno partijo učiteljev, ki bodo brez konfesije. Če morete kot duhovnik to zagovarjati, prosim.«

Ravnatelj je nervozno odpenjal in zapenjal svojo črno sukno. Trosske je vedel prav dobro, kakšen strah je povzročalo že nekaj mesecev vprašanje o brezkonfesionalni šoli, zato je spravil ravnatelja v zagato.

»Vaša taktika diši po izsiljevanju,« je izjavil stari.

Albert se je vzravnaval, toda Westerholt je odvrnil dobrodušno: »Imenujte jo kakor hočete. V besedah nismo malenkostni. Sila je pač.«

Ravnatelj je sam s seboj bil kratek boj. Kakor je bilo pričakovati: duhovnik je zmagal nad šolnikom. Vzel je zopet liste z vprašanji.

Po zmagi pri ravnatelju je bilo pri drugih učiteljih lahko delo. Če kateri ni hotel, sta ga opozorila,

77

da je ravnatelj že sporazumen. To je pomagalo. Po večini so bili učitelji pametni in se niso branili.

Na dan izpita je prišel Willy dve uri prepozno, ker je prejšnjo noč s Karolom popival. Hollermann je ves v skrbeh izpraševal, ali bo mogel še končati. Willy je prikimal z veliko gesto, se vsedel v klop, privlekel iz suknjice nalogo, ki mu jo je napravil Ludvik, jo položil pred se in potem naslonil svojo težko glavo na klop ter malo zaspal. Tako je bil še zmešan, da bi oddal kmalu namesto pismene naloge iz verouka tisto iz zemljestanstva. Obe nalogi je imel v eni kuverti. V zadnjem trenutku je Albert to zmotno preprečil.

Odmore med ustmenimi izpiti smo porabili v to, da smo zopet enkrat vrgli imeniten skat. To je bila ena izmed onih redkih stvari, katere smo se pri v-jakih temeljito naučili. Izpit v skatu bi nas napravil brezdomno za svetovne mojstre.

Če je bil kdo izmed nas med igro poklican k izpitu, je ali odložil svoje karte ali pa jih zaupal tistemu tovarišu, o katerem je vedel, da bo izbil iz njih, kar se le izbiti da.

Willy je imel takšno strahovito srečo, da je ob nji izpitol vso pijanost. Ravno ko je držal v rokah najsijajnejše karte, je bil poklican k izpitu iz nemščine. Ves obupan je gledal karte. »Rajši vidim, da padem, ko da ne bi izigral te partije,« je izjavil. Končno je pa vtaknil karte v žep; soigralca sta mu

moral sveto obljubiti, da bosta počakala nanj in se ne bosta nič domenila, kako bi ga pri igri osleparila. Posledica vsega tega je bila ta, da je Willy pozabil odgovor na neko vprašanje iz literature. »Literatura je glavni predmet,« je dejal ves v skrbeh Hallermann, »če dobite red pod tri, padete.«

Willy je postal vesel. »Stavim, da ne bom padel,« je odvrnil ves razigran, saj je imel v glavi samo misli na svoje sijajne karte in pa prepričanje, da vojni udeleženec ne mase pasti. Razrednik je zmajeval z glavo. Navajen je bil pri Willyju na mnoge stvari. Potrpežljivo je čakal. V resnici, Willy si je znal pomagati. Izmazal se je. Takoj potem je planil zopet k nam z namenom, da bo soigralcema Reinersmannu in Westerholtu potegnili kožo čez ušesa. »Enainšestdeset,« je triumfal in si dal dobiček izplačati.

Izpite smo vsi opravili. Ravnatelj, ki je od veselja, nekoliko oživel, se ni mogel premagati, da ne bi naslovil na nas še nekaj zlatih nauk. Bil je pač vnet za to, da bi se izvršilo vse v najlepšem soglasju. Govoril nam je o tem, da stopamo zdaj, po težkih doživljajih, utrjeni, z dobro voljo in najlepšimi upi v življenje Willy ga je prekinil z medklicem, da smo bili že dovoljkrat na tem, da bi morali izstopiti iz življenja. Nato je postal ravnatelj bolj kratkih besedi. Uvidel je, da se z nami ne da dosti napraviti. Niti neke vrste sprave ni mogel na koncu doseči s tem neplodnim in nevhvaležnim materijalom.

Chikago - leglo korupcije

Novi župan v Chicagu, Čeh Čermak, se je takoj po nastopu svoje službe lotil težavnega posla, da zatre v mestni upravi silno korupcijo, ki se je bila tam razpasla tekom let. Postavil je takoj komisijo, ki je imela nalog, da pregleda še enkrat razne obdolžitve podkupovanja mestnih uradnikov.

Ta komisija je razkrila silne škandale. Ljudje so sicer verjeli, da je hudo, toda da je tako hudo, tega le niso verjeli. Komisija je namreč ugotovila, da so zločinci v Chicagu izplačali mestnim uradnikom na leto 10 milijonov dolarjev podkupnine! Med drugim so ugotovili, da ima neki policijski višji uradnik, ki je imel 4000 dolarjev letne plače, še naložen denar v 6 bankah in sicer v znesku nad 100.000 dolarjev. Komisija bo svoje delo še nadaljevala.

Babilonska zmešnjava

Ena najbolj potrebnih stvari je v današnji dobi tehnike bencin. Bencinu pa pravijo v vsaki deželi drugače.

Pri nas pravimo »bencin« gorivu, ki ga pridobivamo iz petroleja in ki ima 0,7 do 0,78 specifične teže. Kdor pa zahteva »bencin« na Angleškem, ne dobi »bencina« v našem pomenu besede, ampak dobi bencol ali bencin za čiščenje; našemu bencinu namreč pravijo na Angleškem »motor spirit« ali pa »petrol«, v Ameriki pa mu pravijo »gasoline« ali na kratko »gas«.

Tudi na Francoskem ne poznajo »bencina«, ampak mu pravijo »essence«, v južni Ameriki pa ga imenujejo »gasolina«, »essencia« ali pa »bencina«.

Angleška beseda »motor spirit« prav lahko zapelje človeka v zmotno. Če mi govorimo o »spiritu«, mislimo navadno na špirit za kurjavo oziroma na »denaturirani špirit«, če pa imamo v mislih čisti špirit, mu pravimo »alkohol«. Čistemu alkoholu pravijo Nemci »spirit«, Angleži pa »alcohol«.

Salomonska razsodba

V Clevelandu v Ameriki so razpravljali te dni o zanimivi tožbi za odškodnino. Tvorniški delavec Anton Hrem (Hren?) je napravil neke nedelje izlet z avtomobilom v okolico, na svojo nesrečo pa je povozil nekega Johna Hobbel-a do mrtvega. Hobbel je zapustil ženo in 4 nepre-skrbljene otroke. Sodišče prve stopnje je obsodilo Hrema zaradi neprevidne vožnje na 5 let ječe. Sodišče druge stopnje pa je razsodilo drugače: Hrem more izročiti vse svoje prihranke v znesku 4000 dolarjev Hobbelovi vdovi, potem pa mora polovico svojega tedenskega zaslužka izplačevati za otroke povoženca, dokler ne bodo sposobni za delo.

Pes angleškega kralja

Angleškemu kralju je podarila kraljica pred leti malega »foksa«, ki so ga klicali »Sveep«. Ta psiček je te dni poginil. Svojemu gospodarju je bil silno zvest. Ko je bil kralj bolan, se pes ni ganil od njegove postelje. Če ga pa niso pustili v sobo, je ležal pred vrati in tako dolgo ni hotel nič jesti, da so ga pustili v sobo. »Sveep« pa je imel slabo lastnost, da je silno rad podil golobe po kraljevskem parku. Nedavno se mu je posrečilo enega goloba ujeti, ki ga je požrl s perjem in s kostmi vred, a na tej nenavadni hrani je obolel in poginil.

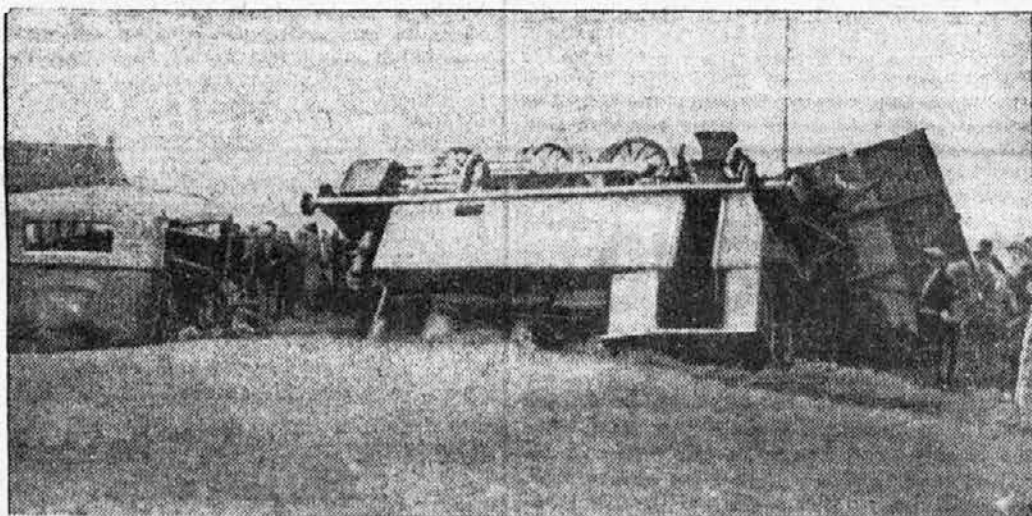
Kaznovana razposajenost

Angleški listi objavljajo ta-le dogodek:

6. decembra l. 1930. so priredili v mestu St. John na Novi Zelandiji v nekem hotelu veselico s plesom. Na ples sta prišli tudi dve prav razposajeni gospodični. Na zabavi sta postali še bolj živahni in veseli in v svoji razposajenosti sta odšli v plesni obleki v pristanišče, tam pa sta zlezli na neki tovorni parobrod. Pregledati sta hoteli vse. Ko pa sta bili najbolj zatopljeni v pregledovanje, je zapela sirena in parobrod je odplul! Obe gospodični sta se v svojem strahu skrili v kabino, kjer so ju mornarji našli

šele čez dva dni. Kapitan pa nepričakovanih gostov v plesnih oblekah ni bil nič kaj vesel. Ker pa denarja za vožnjo ni imela nobena deklica s seboj, jima je kapitan naložil za kazen, da sta morali pomagati kuharju čistiti krov in kar je bilo še podobnega dela. Po dolgi plovbi je

parobrod končno prispel v Anglijo v Liverpool. Tam je kapitan izročil obe ženski policiji. Sele od tam sta lahko pisali domov po denar. Tako se bosta vrnila domov s plesne veselice, na katero sta odšli 6. decembra l. 1930., komaj leto dni pozneje.

Vlak zadel ob avtobus

Blizu mesta Lille se je vlak zadel v avtobus, ki je bil poln potnikov. Vlak je avtobus popolnoma zdrobil. Izpod ruševin so potegnili 9 mrtvih in 34 težko ranjenih oseb.

Pogled na športni štadijon v Clevelandu

Športni štadijon v Clevelandu (v Ameriki) so popolnoma preuredili. Na tem štadijonu se bosta borila za svetovno prvenstvo v boksanju Maks Schmeling in Young Stribling in sicer začel kom julija meseca. Na športnem prostoru je prostora za 120.000 gledalcev.

Demonstracije v Varšavi zaradi Gdanska

Povodom odstopa poljskega gen. konzula v Gdansk, ki se je sprl z mestno upravo, so poljski dijaki v Varšavi priredili velike demonstracije pred poslopjem nemškega poslaštva.

Tragedija starega kaplana

V bolnišnici Rdečega križa v Atenah je te dni umrl nekdanji kapitan grške trgovske mornarice Kalafatis, Ladja, ki ji je poveljeval, je bila na polovico tudi njegova last. Med vojno pa so ladjo torpedirali, da se je potopila. Kapitan je pač rešil svoje življenje, prišel pa je ob vse premoženje, tako da je sedaj umrl v največji revščini. On se je pač javil na pristojnem mestu za odškodnino, toda njegova zadeva kar ni hotela biti rešena. Tako je mož čakal leto za letom, njegov položaj pa je bil vedno neznanejši, tako da je moral nazadnje živeti le od podpov svojih prijateljev.

Dva dni po njegovi smrti pa je prišla rešitev njegove prijave in komisija mu je priznala polno odškodnino v znesku 40 milijonov drahem! To znatno svoto je sedaj podedoval njegov brat...

Humor

»Obžalujem, da vam je umrl vaš oče. Poznal sem ga mnogo let. Kaj pa so bile njegove zadnje besede?«

»Ni ni rekel, gospod ravnatelj; mama je bila pri njem do zadnjega.«

Radio

Ljubljana, torek, 28. aprila. 12.15 Plošče (pesmi, šlagerji). 12.45 Dnevne vesti. 13.00 Cas, plošče, borza. 18.00 Radio orkester. 19.00 Dr. I. Rakovec: Iz življenja predpotopnih živali. 19.30 Dr. Iv. Grafenauer: Nemščina. 20.00 Schönherr: »Ono« (člani nar. gled.). Režira gosp. Valo Bratina. 21.30 Radio orkester: Hawaii-jazz. Vmes poročila in časovna napoved. 23.00 Napoved programa za naslednji dan.

Ljubljana, sredo, 29. aprila. 12.15 Plošče (instrumentalna in jugoslovanska glasba). 12.45 Dnevne vesti. 13.00 Cas, plošče, borza. 18.00 Radio orkester. 19.00 V. Moderndorfer: Vraze mer koroškimi Slovenci. 19.30 Dr. N. Preobraženski: Ruščina. 20.00 Slovenske narodne pesmi pojejo s spremljevanjem radio orkestra: gdš. Korenčan in gg. Mirko Jelačin in Drago Žagar. 22.00 Časovna napoved in poročila, napoved programa za naslednji dan.

Zagreb, torek, 28. aprila. 12.20 Kuhinja. 12.30 Plošče. 13.30 Novice. 17.00 Popoldanski koncert. 18.30 Novice. 20.00 Novejša francoske knjige o Jugoslaviji. 20.15 Poročila. 20.30 Mussorgskijev večer. 21.30 Plesna glasba. 22.30 Poročila. 22.40 Plesna glasba.

Zagreb, sredo, 29. aprila. 12.20 Kuhinja. 12.30 Plošče. 13.30 Novice. 17.00 Glasbena otroška ura. 18.30 Novice. 19.50 Uvod k prenosu. 20.00 Praga: Simfonični koncert. 22.00 Novice in vreme. 22.10 Zvočni film.

Beograd, torek, 28. aprila. 11.30 Plošče. 12.45 Radio orkester. 13.30 Novice. 16.00 Plošče. 17.00 Trio. 17.30 Mussorgski (predavanje). 18.00 Popoldanski koncert. 19.30 Nemščina. 20.00 Vokalni koncert. 20.30 Zagreb. 22.30 Novice. 22.50 Večerni koncert.

Beograd, sredo, 29. aprila. 10.00 Solski Radio. 11.30 Plošče. 12.45 Radio orkester. 13.30 Novice. 16.00 Plošče. 17.00 Popoldanski koncert. 18.00 Narodne s kitaro. 19.00 Predavanje. 20.00 Narodne melodije. 20.30 Pevsko društvo »Gajret«. 21.30 Plošče. 22.00 Poročila. 22.20 Ruska ura.

Praga, torek, 28. aprila. 11.15 Plošče. 12.25 Radio orkester v Brnu. 16.05 Plošče. 16.30 Bratislava. 18.30 Iz Kavkaza. 19.05 Bratislava. 20.00 Proslava 175. letnice Mozartovega rojstva: Koncert češke Filharmonije. 22.20 Plošče.

Praga, sredo, 29. aprila. 11.15 Plošče. 12.25 Bratislava. 16.30 Otroška ura. 17.30 Iz zgodovine gramofona. 18.00 Narodne pesmi. 20.00 Koncert v Brnu. 21.30 Koncert.